

ЗВЯЗДА

РОЗГАЛАС

Дзесям-сіротам — праезд бясплатны

Беларуская чыгунка з 1 лістапада ўвела новае правіла праезду на прыгарадных паяздах для дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў.

Цяпер яны будуць ездзіць бясплатна! Дакументам для афармлення бясплатнага праезду ў гэтым выпадку будзе служыць так званы адзіны білет, завераны пячаткай і подпісам кіраўніка навуковай установы, якая выдала яго. Гэта новаўвядзенне беларускія чыгуначнікі зрабілі ў адпаведнасці з распараджэннем Прэзідэнта рэспублікі Аляксандра Лукашэнкі ад 7 кастрычніка 1996 года «Аб мерах па палепшэнню жыццядзейнасці дзяцей інтэрнацкіх і спецыяльных устаноў».

Таяцяна СМІРНОВА, БЕЛТА.

Галавацтва

І злачыства ходзяць побач

Толькі на адну ноч вырашылі пакінуць у касавым сейфе калгаса «Зара» Шклоўскага раёна нявыплачаную зарплату.

Пры гэтым старшыня, галоўны бухгалтар і касірка не ўзялі пад увагу, што ўдзень быў міжгародні званок і ананісны абанент цікавіўся, ці паступілі грошы з банка. Не задумваючыся, адказаў станоўча. Па-другое, вольным рашэннем назначылі вартаўнікамі малядога ветурача, які працуе ў гаспадарцы без года трыццаці, і механізатара, які ўжо меў канфлікт з Законам. Як і трэба было чакаць, гора-ахоўнікі а першай гадзіне ночы адлучыліся з паста амаль на гадзіну. Паспелі не толькі паласавацца гарачай бульбай, але і чарку другую прапушчыць.

А вярнуўшыся да канторы калгаса адзін з іх атрымаў удар абрэзкам трубы. Затым невядомыя зніклі ў цемры ночы.

Хутка стала вядома, што з сейфа разам з імі зніклі і сумленна заробленыя калгаснікамі каля 50 млн. рублёў. Прыбыўшая аператыўна-следчая брыгада УУС Магілёўскага аблвыканкома і Шклоўскага РАУС устанавіла, што ахоўная сігналацыя не рамантавалася і, вядома ж, не выкарыстоўвалася аж да 1987 года.

Праз некалькі дзён аператыўнікам сталі вядомы механізм злачыства і асобы, якія яго ўчынілі.

У жніўні сёлета года, калі касірка была ў відпуску, ключы ад касавога пакоя былі часова перададзены іншай асобе, осяяк якой, раней тройчы судзімы за крадзяжы і ўгон, зрабіў злупкі. Заставалася толькі выбраць зручны момант. Скаапераваўшыся з двума памочнікамі, якія «сідзяць на іголцы» і ім патрэбны грошы для набыцця наркатыкаў, і арганізаваўшы званок з абласнога цэнтру, злачынная група выйшла ўначы на «справу».

Цяпер усе члены злачыняў групы арыштаваны. Высвятляюцца ўсе абставіны гэтай крымінальнай гісторыі.

А. ЕКАЦЯРЫНЧАЎ, прэс-група УУС.

АДНЫМ СКАЗАМ

Да 1996 года ў рэспубліцы 424 тысячы чалавек атрымлівалі пенсіі па інваліднасці.

Паказчык забяспечанасці мясцовымі рэсурсамі нафты ў Беларусі складае прыкладна 10 працэнтаў ад неабходнага.

За апошнія чатыры гады ўрадам і пад яго гарантыі ў рэспубліку прыцягнута 1193,4 мільёна долараў замежных крэдытаў: з іх пагадана 223,5 мільёна і ўплачана ў выглядзе працэнтаў па крэдытах 150,6 мільёна долараў.

Магутнасці аднаго з буйнейшых нафтаперапрацоўчых прадпрыемстваў Еўропы — «Нафтан» разлічаны на перапрацоўку 25 мільёнаў тон нафты ў год.

Літоўскі ўрад разглядае магчымасць павелічэння ў IV квартале бягучага года і I квартале наступнага года экспарту ў нашу рэспубліку электраэнергіі да 500 мільёнаў кВт/г у месяц.

Міністэрства фінансаў Расіі ў выніку праведзенай правёркі выявіла нямецкае выкарыстанне двух з паловай трыльёнаў рублёў бюджэтных сродкаў шэрагам міністэрстваў і устаноў.

**ПАСТАЯННА КУПЛЯЕМ
на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь
СУХОЕ МАПАКО,
КАЗЕІН.**

Звяртацца: г.Вільнюс,
(0122) 72-19-98, 72-11-05;
(01299) 2-81-89, 2-67-54.

УКАЗ ПРЕЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 459

АБ ЗАБЕСПЯЧЭННІ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА ПРАВА ГРАМАДЗЯН НА ЎДЗЕЛ У РЕФЕРЭНДУМЕ

У адпаведнасці з артыкулам 3 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь адзінай крыніцай дзяржаўнай улады ў Рэспубліцы Беларусь з'яўляецца народ. Народ ажыццяўляе сваю ўладу непасрэдна і праз прадстаўнічыя органы ў форме і межах, вызначаных Канстытуцыяй.

На падставе артыкулаў 37 і 73 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь непасрэдным удзел грамадзян у кіраванні справамі грамадства і дзяржавы забяспечваецца праваўдзеленнем рэфэрэндумаў для вырашэння важнейшых пытанняў дзяржаўнага і грамадскага жыцця.

У парушэнне ўказаных палажэнняў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь Канстытуцыйны суд Рэспублікі Беларусь заключэннем ад 4 лістапада 1996 г. і Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь пастановай ад 6 лістапада 1996 г. фактычна пазбавілі грамадзян права на прыняцце змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь шляхам абавязковага рэспубліканскага рэфэрэндума.

Кіруючыся артыкуламі 7, 21 і 146 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь у матэх абароны канстытуцыйнага права грамадзян на ўдзел у рэфэрэндуме (народным галасаванні), забяспечэнні палітычнай і эканамічнай стабільнасці ў перыяд правядзення рэспубліканскага рэфэрэндума ў Рэспубліцы Беларусь 24 лістапада 1996 г. і ў адпаведнасці з пунктам 1 часткі першай артыкула 100 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь **пастанавіў:**

1. На падставе артыкула 146 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь прызначыць, што заключэнне Канстытуцыйнага суда Рэспублікі Беларусь ад 4 лістапада 1996 г. «Аб адпаведнасці Канстытуцыі і законаў Рэспублікі Беларусь пунктаў 2.2, 2.5. і 3 Пастановы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 6 верасня 1996 года «Аб правядзенні рэспубліканскага рэфэрэндума ў Рэспубліцы Беларусь і мерах па яго забяспечэнні» не дзейнічае таму, што яно істотна разыходзіцца з Канстытуцыяй і абмяжоўвае канстытуцыйнае права грамадзян на ўдзел у рэфэрэндуме (народным галасаванні).

2. У сувязі з тым, што Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь не вызначыў абавязковасць рашэнняў рэспубліканскага рэфэрэндума 24 лістапада 1996 г. па пытаннях, прапанаваных Прэзідэнтам, устанавіць, што:

БЮЛЕТЭНЬ для галасавання на рэспубліканскім рэфэрэндуме ў Рэспубліцы Беларусь 24 лістапада 1996 года

Пры галасаванні адно са слоў «За» ці «Супраць» па кожным пытанні, якое вынесена на рэфэрэндум, выкрэсліваецца

ПЫТАННІ, ЯКІЯ ІНІЦЫЯВАНЫ ПРЕЗІДЭНТАМ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

1. Перанесці Дзень незалежнасці Рэспублікі Беларусь (Дзень рэспублікі) на 3 ліпеня — дзень вызвалення Беларусі ад гітлераўскіх захопнікаў у Вялікай Айчыннай вайне.

За ці Супраць

2. Прыняць Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь 1994 года са змяненнямі і дапаўненнямі (новая рэдакцыя Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь), прапанаванымі Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнкам.

За ці Супраць

3. Ці выступаеце Вы за свабодную, без абмежаванняў, куплю і продаж зямлі?

За ці Супраць

4. Ці падтрымліваеце Вы адмену пакарання смерцю ў Рэспубліцы Беларусь?

За ці Супраць

ПЫТАННІ, ЯКІЯ ІНІЦЫЯВАНЫ ДЭПУТАТАМІ ВЯРХОўНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

5. Прыняць Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь 1994 года са змяненнямі і дапаўненнямі, прапанаванымі дэпутатамі фракцыі камуністаў і аграрыяў.

За ці Супраць

6. Ці выступаеце Вы за тое, каб кіраўнікі мясцовых органаў выканаўчай улады выбіраліся непасрэдна жыхарамі адпаведнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі?

За ці Супраць

7. Ці згодні Вы, што фінансаванне ўсіх галін улады павінны ажыццяўляцца галосна і толькі з дзяржаўнага бюджэту?

За ці Супраць

ПРЕЗІДЭНТ МАЕ НАМЕР ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ ВОЛЕВЫЯЎЛЕННЕ НАРОДА

Як паведаміла прэс-служба кіраўніка дзяржавы, 6 лістапада Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.Р. Лукашэнка правёў планавую рэспубліканскую нараду з кіраўнікамі мясцовых органаў улады па пытаннях удасканалення сістэмы дзяржаўнага кіравання, дысцыпліны і наваднення парадку.

У яе рабоце прынялі ўдзел прэм'ер-міністр Рэспублікі Беларусь М.М. Чыгір, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта М.У. Мясніковіч, дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Рэспублікі Беларусь В.У. Шэйман, віцэ-прэм'еры, кіраўнікі шэрага міністэрстваў і ведамстваў, старшыні абласных, гарадскіх і раённых выканаўчых камітэтаў.

Прэзідэнт даў канкрэтныя даручэнні шэрагу міністэрстваў і ведамстваў па ўзмацненню кантролю за своєчасовай выплатай заробтнай платы, пенсій, дапамог і стыпендыяў, эканоміі паліўна-энергетычных рэсурсаў, недапушчэнню росту цен, арганізацыі бесперабойнага забяспечэння насельніцтва харчовымі і прамысловымі таварамі.

На нарадзе былі разгледжаны праблемы павышэння эфектыўнасці дзейнасці органаў выканаўчай улады па вырашэнню сацыяльна-эканамічных пытанняў. У гэтым кантэксце былі прааналізаваны вынікі работы органаў дзяржаўнага кіравання розных узроўняў. Асабліва ўвага ўдзелена выкараненню прайўленняў бюракратызму, валакіты і безадказнасці.

Важнае месца ў дакладзе і выступленнях занялі праблемы канстытуцыйнай рэформы і правядзення маючага адбыцца рэфэрэндума. Было адзначана, што Прэзідэнт дабіваўся кампрамісу з Вярхоўным Саветам, рабіў усё для таго, каб не ўцягваць грамадства ў канфрантацыю і процістаянне, захаваць мір і згоду ў краіне.

Аднак Вярхоўны Савет, працягваючы лінію на канфрантацыю, прыняў рашэнне аб змяненні сваёй паставы ад 6 верасня 1996 года «Аб правядзенні рэспубліканскага рэфэрэндума ў Рэспубліцы Беларусь і мерах па яго забяспечэнні», чым пазбавіў народ канстытуцыйнае права на ажыццяўленне сваёй улады і тым самым абвастрыў сітуацыю ў краіне.

Кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што ён зробіць усё для таго, каб забяспечыць свабоднае волевыяўленне народа, адзначаючы ў паведамленні прэс-службы. Рашэнне народа, які з'яўляецца галоўнай крыніцай улады, будзе мець абавязковы характар.

БЕЛТА.

ЧАКАННЕ.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Паважаныя чытачы газеты «Звязда»!

Працягваецца падпіска на 1997 год, год, у якім мы разам з вамі адзначым 80-годдзе старэйшай беларускай газеты. У сённяшняй складанай сітуацыі, вядома, цяжка знайсці лішня грошы на падпіску, але, паверце, «Звязда» не будзе лішняй у вашым доме. Мы даём вам галоўнае — інфармацыю.

Падпіску можна аформіць на пайгода (тады, прыслаўшы спецыяльны купон, вы зможаце стаць удзельнікам латарэі, галоўны прыз якой — конь з вупражжэ). Кошт падпіскі на першае паўгоддзе — **83.400 рублёў**.

Падпіску можна аформіць і на тры месяцы (**41.700 рублёў**). Удзельнікі латарэі могуць выйграць тавары народнага спажывання, сродкі электрааплачкі, веласіпеды, тэлевізары, пральныя машыны, фатаапараты, лустры і г.д.

АФИЦЫЙНА

Пастанова Вярхоўнага Савета
Рэспублікі БеларусьАБ ЗВАРОЦЕ ВЯРХОЎНАГА
САВЕТА РЭСПУБЛІКІ
БЕЛАРУСЬ З НАГОДЫ
СВЯТКАВАННЯКАСТРЫЧНІЦКАЙ РЭВАЛЮЦЫІ
Вярхоўны Савет Рэспублікі Бела-
русь пастанавіў:

1. Зацвердзіць тэкст звароту Вярхоўнага Савета Рэспублікі Бела-
русь з нагоды святкавання Кастрыч-
ніцкай рэвалюцыі.

2. Агучыць гэты зварот у га-
зетах «Звязда», «Народная газета».

Старшыня Вярхоўнага
Савета Рэспублікі Беларусь
С. ШАРЭЦКІ.

6 лістапада 1996 г., г. Мінск.
№ 766—XIII.

Зварот Вярхоўнага Савета
Рэспублікі Беларусь
з нагоды святкавання
Кастрычнiцкай рэвалюцыі

Дарагія суайчыннікі!

Вярхоўны Савет Рэспублікі Бела-
русь сардэчна віншуе грамадзян са
святкам — Днём Кастрычнiцкай рэва-
люцыі.

Вялікая Кастрычнiцкая Сацыяліс-
тычная рэвалюцыя стала адной з га-
лоўных падзей XX стагоддзя. На шэс-
тай частцы зямной сушы была зробле-
на спроба ўстанавлення сапраўд-
нага народнаўладдзя, пабудовы гра-
мадства сацыяльнай справядлівасці.
Падзея, якая адбылася 79 гадоў на-
зад, аказала велізарны ўплыў на пра-
цэс дэмакратызацыі ў сусветным
масштабе.

Сёння рэспубліка перажывае цяжкі
час. Усе сістэмы дзяржавы, устоі гра-
мадства, стратэгія выжывання ў но-
вых гістарычных умовах фарміруюцца
на фоне ўсёабдымнага эканамічна-
га, палітычнага і духоўнага крызі-
су. Працягваюцца падзенне вытвор-
часці, павялічваюцца беспрацоўе. Па-
дае ўзровень жыцця насельніцтва.
Расце карупцыя і злачыннасць. Вельмі
складана рэалізуюцца сацыяльныя га-
ранты грамадзян, якія замацаваныя за
імі ў дэкрэце Канстытуцыі.

Нягледзячы на ўсе цяжкасці пера-
ходнага перыяду, Беларусь з апты-
мізмам глядзіць у будучыню. З надзе-
й на лепшае дэпутаты Вярхоўнага
Савета звяртаюцца сёння да сугра-
мадзян. Нямаючы выпрабаванняў вы-
пала Беларусі народу ў мінулым.
Памяць аб здзяйсненні і падзеях
нашых продкаў, нашых ветэранаў уся-
ляе мужнасць і веру ў свае сілы ця-
перашняму пакаленню, моладзі краі-
ны.

У сучасным грамадстве да гісто-
рыі і спадчыны Вялікага Кастрычнi-
ка існуюць розныя адносіны. Але му-
драсць народа заключаецца ў тым, каб
запачыніць з мінулага ўсё каштоўнае
і праграмаваць, што можа дапамагчы
Рэспубліцы Беларусь вырашыць вост-
рыя супярэчнасці і праляжыць сабе
шлях да стабільнасці, адраджэння і
развіцця. На цяперашнім этапе для
грамадства актуальнымі застаюцца
лозунгі рэвалюцыі 1917 года «Мір —
народамі», «Уладу — Саветам!».

Паважаныя суграмадзяне! Кожна-
му з вас, вашым сем'ям, працоўным
калектывам, дэмакратычнай грамад-
скасці рэспублікі, усяму народу Бела-
русі ў гэты святочны дзень мы го-
рачча жадаем упэўненасці ў будучыню,
плённай працы, дабрабыту і здароўя.

Вярхоўны Савет
Рэспублікі Беларусь

УСЕ ПЕНСІЯНЕРЫ
І ІНВАЛІДЫ, ЯКІЯ МЕЛІ
ВОСТРУЮ ПАТРЭБУ,
АТРЫМАЛІ ДАПАМОГУ,
ПРАДУГЛЕДЖАНУЮ
РАСПАРАДЖЭННЕМ
ПРЭЗІДЭНТА КРАІНЫ

У канцы жніўня сёлета года Прэ-
зідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка ад-
даў распарадженне «Аб аказанні адзі-
ночкі пенсіянерам і інвалідам, якія ма-
юць вострую патрэбу, аднаразовай гра-
шовай дапамогі для нарыхтоўкі сельска-
гаспадарчай прадукцыі і паліва». На гэ-
тыя мэты са спецыяльнага фонду Прэ-
зідэнта Рэспублікі Беларусь было вы-
дзелена 36,5 мільярда рублёў. Аб вы-
кананні гэтага распарадженне карэ-
спандэнту БЕЛТА расказала міністр са-
цыяльнай абароны Вольга Даргэль.

Паводле даных статыстыкі, у рэспу-
бліцы налічваецца больш за 522 тысячы
чалавек, якія атрымліваюць пенсію
менш як 400 тысяч рублёў. З іх, як па-
ведаміла міністр, у выніку абследаван-
ня было выяўлена 121.553 адзіночкі гра-
мадзян, якія маюць патрэбу ў аказанні
дапамогі.

29 кастрычніка ва ўсіх рэгіёнах рэ-
спублікі завяршылася выплата аднара-
завой грашовай дапамогі. Сродкі, вы-
дзеленыя распарадженнем Прэзідэнта,
атрымалі 119.509 грамадзян, якія мелі
вострую патрэбу, з іх 57.188 адзіночкі.
БЕЛТА.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

№ 457

Аб устанавленні штомесячнай надбаўкі да грашовага ўтрымання асобным
катэгорыям ваеннаслужачых, асоб начальніцкага саставу органаў
унутраных спраў, якія маюць права на пенсію па выслуге гадоў

У мэтах стварэння ўмоў для замацавання высокакваліфі-
каваных кадраў, а таксама ўзмацнення сацыяльнай абаро-
ны асобных катэгорыяў ваеннаслужачых, асоб начальніцкага
саставу органаў унутраных спраў, якія маюць права на пен-
сію па выслуге гадоў, пастанавіў:

1. Устанавіць з 1 студзеня 1997 г. ваеннаслужачым афі-
цэрскага саставу Міністэрства абароны, Міністэрства ўнут-
раных спраў, Камітэта дзяржаўнай бяспекі, пагранічных і чы-
гуначных войскаў, Службы бяспекі Прэзідэнта Рэспублікі Бе-
ларусь, Дзяржаўнага цэнтра бяспекі інфармацыі пры Савеце
Бяспекі Рэспублікі Беларусь, асобам сярэдняга, старша-
га і вышэйшага начальніцкага саставу органаў унутраных
спраў і Галоўнага ўпраўлення дзяржаўнай аховы пры Прэзі-
дэнце Рэспублікі Беларусь, якія маюць права на пенсію па
выслуге гадоў і працягваюць службу, з ліку высокакваліфі-
каваных спецыялістаў, якія дасягнулі значных вынікаў у служ-
бовай дзейнасці, штомесячную надбаўку да грашовага ўтры-
мання ў памеры да 50 працэнтаў сумы пенсіі, што магла
быць ім налічана ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Бе-
ларусь «Аб пенсійным забеспячэнні ваеннаслужачых, асоб
начальніцкага і радавога саставу органаў унутраных спраў».

ПАЛІТЫЧНЫЯ АМБІЦЫІ ПАВІННЫ АДСТУПІЦЬ ПЕРАД МУДРАСЦЮ І РАЗВАЖНАСЦЮ

Міжнародны вопыт сведчыць аб тым, што любое па-
рушэнне Канстытуцыі і законаў, а таксама балансу галін
дзяржаўнай улады, як правіла, вядзе да паглыблення па-
літычнага крызісу, які толькі ў сабе цяжкія вынікі.

Аб гэтым гаворыцца ў звароце, накіраваным дэлегацы-
яй парламентаў дзяржаў — удзельніц Міжпарламенцкай
асамблеі СНД да Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка
і Вярхоўнага Савета краіны. Дакумент быў прыняты на па-
сяджэнні МПА, якое адбылося 2 лістапада ў Санкт-Пецяр-
бургу.

У звароце выказана занепакоенасць членаў дэлегацыі
парламентаў дзяржаў СНД напружанасцю паміж выканаў-

Міністру абароны, міністру ўнутраных спраў, старшыні Ка-
мітэта дзяржаўнай бяспекі, начальніку Галоўнага ўпраўлення
пагранічных войскаў, начальніку ўпраўлення чыгуначных
войскаў, начальніку Службы бяспекі Прэзідэнта Рэспублікі
Беларусь, начальніку Дзяржаўнага цэнтра бяспекі інфарма-
цыі пры Савеце бяспекі Рэспублікі Беларусь, начальніку Га-
лоўнага ўпраўлення дзяржаўнай аховы пры Прэзідэнце Рэспу-
блікі Беларусь у месечны тэрмін распрацаваць і зацвер-
дзіць па ўзгодненню з дзяржаўным сакратаром Савета бя-
спекі Рэспублікі Беларусь палажэнні аб парадку і ўмовах вы-
платы названай надбаўкі.

Расходы на гэтыя мэты ажыццяўляць у межах бюджэт-
ных асінгаванняў, прадугледжаных на абарону, на ўтрыман-
не органаў унутраных спраў, унутраных войскаў, папраўча-
працоўных устаноў, органаў дзяржаўнай бяспекі, Галоўнага
ўпраўлення дзяржаўнай аховы пры Прэзідэнце Рэспублікі Бе-
ларусь, Службы бяспекі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

2. Гэты Указ уступае ў сілу з дня яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.
6 лістапада 1996 г., г. Мінск.

чай і заканадаўчай уладамі Беларусі. МПА заклікала кіраў-
ніцтва краіны «прыняць усе магчымыя меры для пошуку ра-
шэнняў, накіраваных на ўстааненне прычын, якія прывялі
да процістаяння ўладных структур, кансалідаваць грамад-
ства ў імя міру і праціўлення дзяржавы, забеспячэння заха-
вання правоў і свабод грамадзян рэспублікі».

«Перакананы, што мудрасць і разважнасць, жыццёвыя во-
пыт возьмуць верх над палітычнымі амбіцыямі», — адзнача-
еца ў звароце.

У рабоце Міжпарламенцкай асамблеі СНД прымаў удзел
Старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі Сямён Шарэцкі.

БЕЛТА.

ГУЧАЛІ МАРШЫ, СОНЦА ЗЗЯЛА

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Святкаванне чарговага юбілею Кастрычнiцкай рэ-
валюцыі прайшло ў Мінску на прыкметна зніжанай гуч-
насці. Пачалося гэта зніжэнне з таго, што ўжо за не-
калькі дзён да чырвонага дня календара ўзнікла ня-
ўпэўненасць: дазволіць гарадзкі ўлад ці не шэсце
прыхільнікаў камуністычных ідэй.

А скончылася тым, што калі ў дзень свята невялічкія гру-
пы з транспарантамі над галоўнай ўсё ж такі ціха-мірна пай-
шлі да месца мітыngu, то на іх шляху — на галоўным пра-
спекце Мінска — не было бачна ніводнага загадзя вывеша-
нага дзяржаўнага сцяга. Згадзіцеся, калі ўлічваць, што 7 ліс-

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

тапада адзначана ў нашым афіцыйным календары як свя-
точны дзень — зніжэнне гучнасці ўдавожнае.

Што датычыць выступленняў прамойцаў на мітыngu ў па-
рку імя Горкага, то з дынамікаў, які ў раней, чуліся заклікі,
абвінавачанні, а адзін з лідараў нават закончыў прамову ба-
явым «Рэвалюцыя працягваецца!» Само ж свята працягва-
лася ў адпаведнасці з настроём народных мас: у парку гу-
лялі бабулькі з унукамі, на Свіслачы плаваў караблік з адпа-
чываючымі, а пракожыя, нягледзячы на гром дынамікаў, лю-
баваліся апошнімі сонечнымі днямі адыходзячай восені.

Яўген ПЯСЕЦКІ.

СПОРТ

СКАНДАЛ

ДА ЧАГО ПРывЯДЗЕ
СПАРТЫЎНАЯ ПАЛІТЫКА?

«...У сувязі з няпэўнай палітыч-
най сітуацыяй у Беларусі і не да-
канца прадказальнымі яе наступ-
ствамі для правядзення матчаў еў-
рапейскіх кубкаў гандбольны клуб
СКА (Мінск) адмаўляецца ад пра-
воў гаспадары ў гульніх Лігі чэмпі-
ёнаў і хацеў бы ўсе тры дамашнія
сустрэчы правесці ў Германіі...»

Ліст такога зместу быў адпраўлены
кіраўніцтвам мінскага клуба ў Міжна-
родную федэрацыю гандбола (ЕГФ).
«Дабро» было атрымана, тэрміны і мес-
ца правядзення гульніх на чужыне з ня-
мецкім «Кілем», швейцарскім «Пфафі
Вінтэрурам» і югаслаўскай камандай
«Црвена Звезда» таксама ўзгоднены.
Магчыма, усё так бы і засталася, як бы-
ло, калі б армейцы «Ківалі» толькі на
эканамічны бок пытання (ужо не адной-
чы беларускія клубы, каб эканоміць,
праводзілі дамашнія матчы за мяжой),
аднак жа тут з'явілася і нейкая палітыч-
ная падаплека. Тым больш, што адна з
гульніх павінна была адбыцца ў Мін-
ску 24 лістапада, акурат у дзень ўсе-
народнага рэферэндуму. Натуральна,
пайшла зваротная рэакцыя з боку спа-
ртных уладаў. Міністр спорту і турызму
Уладзімір Рыжанкоў заявіў, што ўсё гэта
лукта (наконт палітычнай нестабільнас-
ці) і СКА ці будзе гуляць у Мінску, ці не
будзе гуляць увогуле. У штаб-кватэру
ЕГФ пайшла дэлепа аб гэтым, аднак ад-
туль наўрад ці прыйдзе станоўчы адказ
аб пераносе месца гульніх, бо першая
павінна ўжо адбыцца ў Германіі ў гэту
нядзелю. Каб не быць галаслоўным, ка-

рэспандэнт «Звязды» ўзяў экспрэс-ін-
тэр'ю ў галоўнага трэнера армей-
скага клуба-Спартак Мірановіча.

— Спартак Патроўч, на гэты час
што-небудзь вядома, дзе будзе гуляць
ваш клуб і ці будзе ён гуляць увогуле?

— Думаю, што ўсё стане на свае
месцы заўтра, калі прыйдзе адказ з
Міжнароднай федэрацыі гандбола.

— Тое, што ў клуба эканамічныя
цяжкасці — вядома. Аднак пры чым тут
«няпэўная палітычная сітуацыя ў Бела-
русі і не да канца прадказальныя яе
наступствы»?

— Па-першае, мы не маглі адкры-
ты тэкстам сказаць, што каманда па
сутнасці амаль не мае грошай. Нам бы
проста сказаць: «Дык навошта вы, бан-
керы, лезеце ў еўрапейскую лігу, калі
не можаце на годным узроўні прыняць
у сябе дома гасцей?» І паказалі б на
дзверы. Па-другое, на папярэднім эта-
пе мы сустракаліся ў Мінску з аўстрый-
скім «Лінцам» падчас праходжання ў
сталіцы ўсенароднага сходу. Гасцінцы
былі «забіты» дэлегатамі, і аўстрыйцаў
прыйшлося пасяліць у адным з інтэр-
натаў, аб чым тыя не замарудзілі па-
ведаміць у ЕГФ.

— А да гэтага вы звярталіся са сва-
імі праблемамі?

— Мы не звяртаемся, а крычым аб
гэтым кожны дзень. І сабіста я стара-
юся рабіць усё на карысць развіцця бе-
ларускага гандбола.

Р.С. Як стала вядома, усе тры
гульні мінчане згуляць у Германіі.
Алесь СІВЫ.

ФУТБОЛ.

ЧЭМПІНАТ БЕЛАРУСІ
НАСТУПІЛА ЯСНАСЦЬ
З ЧЭМПІЁНАМ

Перадапошні, 29-ы тур VI чэмпі-
янату Беларусі па футболе ў пер-
шай лізе амаль паставіў усе кропкі
над «і». Фактычна зніта пытанне на-
конт чэмпіёнства, вызначыліся ка-
манды, якія пакінуць дывізіён ма-
нейшых.

Упершыню за ўсю шасцігадовую гі-
сторыю ўнутранага беларускага пер-
шыноства на вышэйшую прыступку п'е-
дэстала могуць узыйсці футбалісты ма-
зырскага МВКЦ. Гэта стала магчымым
дзякуючы важнай перамозе мазыран
над камандай «Маладзечна» на выез-
дзе.

Лік 2:1 на карысць гасцей наблі-
зіў палешукоў да запавятай мэты. У
апошнім, 30-м туры, ім дастаткова
згуляць у Магілёве супраць мясцовага
«Тарпеда» нават унічыю, каб за-
стацца недасягальнымі для мінскіх
дынамаўцаў. А яны пасля дзвюх за-
пар нічых з аднолькавым лікам 1:1
(апошняя з іх — з Дняпром), відаць,
пазбавілі сябе шанцаў стаць шасціра-
зовымі чэмпіёнамі. Толькі чудам у ру-
ках падначаленых Івана Шчокина мо-
жа аказацца выратавальная саломін-
ка. Пры ўмове, што МВКЦ уступіць
«Тарпеда», а мінчане выйграюць на
выездзе ў лідскага «Абутніка». Тады
для вызначэння чэмпіёна спатрэбіць-
ца перагульванне.

Заклучны, 30-ы тур пройдзе 10 ліс-
тапада.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

У СВЕЦЕ

БІЛ КЛІНТАН
ЗАСТАЕЦА ГАСПАДАРОМ
У БЕЛЫМ ДОМЕ

У Злуча-
ных Штатах
Амерыкі іс-
нуе неафі-
цыйная тра-
дыцыя — у
электыўную
ноч, калі
праводзіцца
падлік гала-
саў па выні-
ках прэзідэн-
цкіх выбараў
у краіне, за-
прашаюць род-
ных і сяброў, каб
разам назіраць за вынікамі га-
ласавання. Гэтай традыцыі пры-
трымліваюцца ўсе пасольствы
ЗША за мяжой. Не стала выключ-
эннем і Пасольства Злучаных
Штатаў Амерыкі ў Беларусі, якое
правяло такое мерапрыемства 6
лістапада.

За падлікам галасоў па каналу
«Сі-эн-эн» назіралі прадстаўнікі Ад-
міністрацыі Прэзідэнта Беларусі, Мі-
ністэрства замежных спраў рэспуб-
лікі, сродкаў масавай інфармацыі,
грамадскасці сталіцы. Запрошаныя
сталі сведкамі пераконаўчай пера-
могі на прэзідэнцкіх выбарах у ЗША
цяперашняга гаспадара Белага до-
ма Біла Клінтана. Ён атрымаў пера-
могу на прэзідэнцкіх выбарах, на-
браўшы большасць галасоў у 24
штатах. Такім чынам, прэзідэнт ЗША
Біл Клінтан выбраны на другі чаты-
рохгадовы тэрмін. Дарэчы, ён стаў
першым прэзідэнтам-дэмакратам з
часоў Франкліна Дэлано Рузвельта,
які дабіваўся перавыбрання.

Каменціруючы па просьбе карэ-
спандэнта БЕЛТА перавыбранне Бі-
ла Клінтана на другі тэрмін, Надзвы-
чайны і Паўнамоцны Пасол ЗША ў
Беларусі Кенет Яловіц выказаў за-
давальненне, што дэмакратыя ў яго
краіне ў чарговы раз пацвердзіла
сваю жыццяздольнасць. Калі ж пра-
цягваецца вынікі выбараў на ўзае-
маадносінны з Беларуссю, то, павод-
ле слоў пасла, курс Злучаных Шта-
таў застаецца ранейшым. «Наша
краіна кацела б, каб Беларусь за-
ставалася суверэннай дзяржавай, з
працітачай рыначнай эканоміяй, з
імкненнем умацоўваць свае ўзае-
маадносінны з сусветным супольні-
твам», — падкрэсліў дыпламат.

Кенет Яловіц выказаў надзею,
што адносіны паміж Беларуссю і
ЗША будуць і ў далейшым будава-
цца на канструктыўнай дэлавай
аснове. Ён таксама лічыць, што па-
літычныя праблемы, якія ёсць у на-
шай рэспубліцы, будуць вырашаны
справядлівым мірным шляхам, а
афіцыйны і апазіцыйны бакі дася-
гнуць кампрамісу ў сваіх ўзаемаад-
носінах.

Ігар РУБАН, БЕЛТА.

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

ЗАІР: ЖЫЦЦІ БОЛЬШ ЯК
ПАЎТРА МІЛЬЁНА ўЦЕКАЧОУ
ЗНАХОДЗІЦЦА ПД
ПАГРОЗАЙ

Паступаючы ўсё новыя паведам-
ленні пра ўзброеныя сутыкненні ў ра-
ёне галоўнага лагера ўцекачоў ва Ус-
ходнім Заіры, дзе больш як мільёну
ўцекачоў пагражаюць небяспечныя
хваробы і голад. Паводле слоў віда-
воўцаў, у раёне лагера пад горадам
Гомачуа стрэлы. З таго часу, як
быў эвакуіраваны пераонал агенцтва
па аказанню дапамогі, ужо некалькі
сутак няма ніякіх даных пра лёс ча-
тырохсот тысяч ўцекачоў, якія знахо-
дзіліся ў лагерах. У панядзелак паў-
станцы, якія ўстанавілі кантроль над
значнай часткай Усходняга Заіра, аб-
вясцілі перамір'е. Францыя планую
стварыць спецыяльны ўзброены
фарміраванні і накіраваць іх у рэгіён
для аказання дапамогі ўцекачам. Ад-
нак ЗША і некаторыя краіны Еўропы
выказаліся супраць.

«БОІНГ» ЗНІК БЫССЛЕДНА

У Нігеры дагэтуль няма ніякіх
звестак пра лёс авіялайнера, які ў
чавер вечарам знік з экрану радар-
аў. Мяркуюцца, што ён разбіўся. На
борце самалёта «Боінг-727» знахо-
дзіўся 141 чалавек. Кіраўнік авіяка-
мпаніі ADC гаворыць, што пошукі вялі-
ся ўсю ноч, аднак ніякіх слядоў са-
малёта знайсці не ўдалося.

УРОН, ЯКІ НАНЁС ІНДЫ
ЦЫКЛОН, ВЫМАРАЕЦЦА
МІЛЬЁНАМІ ДОЛАРАЎ І
СОТНЯМІ ЧАЛАВЕЧЫХ ЖЫЦЦЯЎ

Больш як 500 чалавек загінулі ў
выніку разбуральнага цыклону, які
пранёсся над прыбярэжнымі раёна-
мі Індыі. Ураганны вечер, скорасць
якога дасягала 200 км/гадз. І гіган-
цкія хвалі знішчылі вялікую колькасць
вёсак на ўзбярэжжы.

Паводле паведамленняў радыё
«Свабода», «Голас Амерыкі».

1

Мне, шыра кажучы, не вельмі хацелася ехаць у Томкавічы. Ну што за тэма, даруй Божа? Людзі жывуць у дрэнна пабудаваных дамах — не так многа для публіцыстычнага, скажам так, роздуму. Тут такое ў свеце адбываецца... У Заіры забілі паўмільёна людзей і ніяк не могуць спыніцца. У Амерыцы выбіраюць прэзідэнта, а ў Расіі — губернатараў. Электарат раздумвае, каго пасадыць сабе на шыю ў чарговы раз. Дзесяці захопліваюць заложнікаў, у некаторых месцах адбываюцца стыхійныя бедствы і гэтак далей. Адным словам, свет няўхільна рухаецца да чагосьці не вельмі добрага.

А тут у людзей рассыпаецца падмурак... Але, цвяроза разважыўшы, я ўсё ж прыйшоў да высновы, што катастрофы гэтыя супастаўныя. Проста розны маштаб. Галоўнае: ва ўсіх выпадках людзям дрэнна. Думаю, толькі гэта важна — добра людзям ці дрэнна. І я паехаў у Томкавічы, вёску ў Дзяржынскім раёне, галоўную сядзібу калгаса са шматзначнай назвай «Камінтэрн».

Там жывуць мае землякі з Гомельшчыны, старыя, хворыя людзі. Прычым адна сям'я з Брагіна, я з імі мог бачыцца, калі там працаваў. Зусім магчыма. Потым аказалася, што нават знаёмыя агульныя былі.

Такім чынам, попел Клааса стукне ў майм сэрцы...

2

Вось Еўжанкі, Іван Іванавіч і Марыя Васільеўна. Яны з Нараўлянскага раёна. Зусім простыя людзі, які гаворыцца, прасцей не бывае. І жыццё ў іх простае. Абодва пенсіянеры. Марыя Васільеўна атрымлівае 290 тысяч, а Іван Іванавіч каля 1 мільёна — як удзельнік і інвалід Вялікай Айчыннай вайны. Жыць можна. Праўда, не атрымліваецца.

У Івана Іванавіча жыццё ўвогуле было адметнае. Вайну ён прайшоў ад званка да званка. Такіх людзей і раней рэдка можна было сустрэць. Цяпер яны нібы занесены ў Чырвоную кнігу, засталіся лічаныя. Здаецца, кожнага трэба абараняць сілай нейкага асобнага закона.

Іван Іванавіч быў паранены ў нагу. Рана дагэтуль не загінула. Яна зараз адкрылася. Ён мне яе паказаў. Я чалавек са здаровымі нервамі, а тут ажно здрыгануўся. Сіняя нага, гніе, яе б адрэзаць ужо, ніякае лячэнне не дапаможа. Іван Іванавіч не хоча. У яго жаданне — трымацца да канца, франтавік, што вы хочаце. Напярэдні майго прыезду ён упаў у агародзе. Марыя Васільеўна на сабе прыйшла цягнуць мужа ў хату.

Мінулы зimu ім прыйшло спаць, папярэдне нацягнуўшы на сябе ўсе цёплыя рэчы — валенкі і кажухі. Тэмпература ў хаце была прыкладна такой жа, як і на вуліцы.

У хаце — тры вялікія пакоі. Каб іх абгарэць, трэба шмат вугалю, дзесяці 6-7 тон. Даюць значна менш. Астатняе трэба выбіваць, даставаць самім. З такой вострага наго... Летася Еўжанкам прапанавалі на выбар: ці 2,5 тоны торфабрыкету, ці 5 кубаметраў дроў. Па сваёй асабістай волі вы ведаю, што дроў на такую хату трэба сама меней — 10—15 кубаметраў, а мо і больш. Купленае паліва старыя спалілі яшчэ мінулай зімой і ўжо атрымалі свой ліміт за гэты год. Значыцца, новае паліва ім прыйдзецца чакаць прыкладна да сакавіка будучага года.

Тут яшчэ такая справа: гэтыя чарнобыльскія дамы будаваліся ў разліку на газавое ацяпленне. Мне паказалі: вост там, метраж у ста адсюль, — адвод ад газатрасы. Але газу дагэтуль няма. А катлы ў дамах прыстасаваныя для газу. Іншымі словамі, для вугалю яны не падыходзяць, іх трэба перабудоваць. Старыя гэта зрабіць ужо не ў сі-

ЭКСТРЭМАЛЬНЫ БЫТ

«ПАНАМА»

лах, іх сілы засталіся на палых вялікіх бітваў за светлую будучыню. Калі дзеці могуць, то робяць, калі не могуць, то...

У хаце старых Еўжанкаў я сядзеў у зімовай куртцы, і мне было холадна. Яны тут жывуць кожны дзень, бо больш ім жыць няма дзе. Ёсць сын у Мінску, але дапамагчы ён можа мала чым. І збраць бацькоў таксама не можа, кватэра яўна не панская.

Муж і жонка часта хварэюць. Старыя і так часта хварэюць, а калі іх пастаянна трымаць у холадзе, то яны хварэюць утроя частей: старыя косці любяць цяпло.

Вугль у хаце чорныя, шпалеры адвальваюцца. На дах насыпаны нейкі парашок замест нармальнага ўцяпляльніка. Дымаход складзены з цэглы, прызначанай для ўнутраных работ, ён таксама рассыпаецца. З той жа цэглы — падмурак. Я, вядома, не спецыяліст, але разумею так: пустая ўнутры цэгла пасля ўзаемадзеяння з вадой і снегам хутка разбураецца — значыцца, сцены могуць трэснуць, асесці, а мо і зусім рухнуць.

Аднойчы па скарзе жыхароў чарнобыльскіх дамоў прыязджала дама з раёна. Усё аглядзела, выслухала і дала кампетэнтнае заключэнне: «Я сваёй маці дапамагаю, няхай і вышы дзеці вам дапамагаюць». А што ад яе яшчэ чакаць? Сваёй маці дама можа дапамагчы, магчыма, я думаю, ёсць. А пра гэтых старых яна думае прыкладна так: вам далі бясплатныя дамы, што вам яшчэ трэба? Ды, уласна, нічога, апрача нармальнага адносінаў.

Скардзіліся таксама ў адміністрацыю Прэзідэнта. Далі адказ, што пісьмо для правяркі пераслана ў Мінскі аблвыканком. Дзякуй за клопат, але што тут правярць?

Івану Іванавічу ёсць ільгота на балонны газ. Калі прыязджаюць газавікі, то патрабуюць поўную цану — 45 тысяч, а так могуць і не даць. Іван Іванавіч — чалавек бездапаможны, набіць морду нахабнікам не можа. Біў некалі фашыстаў, а зараз не, не можа лабіць сваіх. Няма сіл, няма. Там засталіся, дзе палі засяяны салдацкімі касцамі, дагэтуль не пахаванымі...

Зараз вост пішу — і мне страшна. Страшна таму, што кожны можа апынуцца на месцы Івана Іванавіча і Марыі Васільеўны. Хоць крычы, хоць вай — у адказ будзе маўчанне. Выпалаты і выкінуты з жыцця...

3

Побач з Еўжанкамі жывуць Павел Фёдаравіч Уласенка і Вольга Іванаўна Смалыцар (яны маюць розныя прозвішчы) — муж і жонка з Брагіна. Павел Фёдаравіч жыве ў Брагіне на вуліцы Кастрычніцкай, а мы — на Савецкай. Ён працаваў у бальніцы, а мы — у рэдакцыі раённай газеты. Зусім маглі бачыцца, у Брагіне ўсё блізка і ўсё ўсіх ведалі. Як і ў любым райцэнтры такога кшталту.

Пасля аварыі яны пражылі ў Брагіне яшчэ восем гадоў. Але пераехалі. Зараз там засталіся толькі камендазіраваныя ды тыя, хто паехаў па сваёй ахвоты. Шмат дамоў проста забіта. Знаёмых проста не засталася, ужо некаму сказаць «прывітанне, як жытка?» Думаю, таму Павел Фёдаравіч з жонкаю і прынялі рашэнне ехаць. Роднае месца — гэта не толькі ляс і палі, гэта і людзі. А іх не засталася. Значыцца, ехаць...

Ім, у прынцыпе, можна было пераязджаць у любое месца Беларусі, у тым ліку ў Мінск. Але была такая думка: вост сядзем тут, у Томкавічах, на зямлю, будзем дапамагаць

дацэ ды зяцю. Аказалася, больш дапамагаюць яны. Тым больш, у зяця сякія-такія магчымасці ёсць.

Хата ў старых такая ж, як і ў суседзяў, цагляная, трохпакаёвая. Браку столькі ж, толькі цяплей. Усё роўна зімой па вулах нарастае лёд. Калі дождж, то ўсё з вокнаў цячэ на падлогу. Плітка ў ваннай пакоі адслайлася, пакладзена так цікава, што захацелася сфагтаграфавач. Цікава зроблены і адлівы ля хаты: вада цячэ не ад яе, а ў яе, пад самы падмурак. Такое ўражанне, што будавалі ўшчэнт п'яныя, проста пераблыталі. А лёсвіца ў падвал такая крутая, што проста небяспечна хадзіць.

Летася Павел Фёдаравіч з жонкаю зімавалі адносна спакойна: было 6 тон антрацыту, машына дроў ды брыкет. Гэтага, вядома, таксама мала, але спаць можна было не апранутымі ў зімовыя паліто.

У Вольгі Іванаўны быў спачатку інфаркт, а потым інсульт. Па стану здароўя ад сваёй суседзі Івана Іванавіча яна адсталала ненашмат. А Павел Фёдаравіч яшчэ нічога, трымаецца. Толькі прызнаецца: «Такая, ведаеш, туга іншы раз... Жыць не хочацца». Я яго добра разумею: ядрэнны гарадок быў Брагін, ціхі, спакойны, зялёны. А прырода вакол якая... Брагінка, Днепр у Камарыне, землі ўрадлівыя, багатыя лясамі. Райскі быў куток. Душа тут лагдала. А людзі былі шырыя і простыя, як сама прырода — тут, відаць, ёсць прамая залежнасць. Апошні раз я тут быў у 1990 годзе. Яшчэ хапала знаёмых твараў, яшчэ хадзіў па вуліцах народ, праўда, усё больш пажылога ўзросту.

Зараз я туды не паеду. Не магу. Да каго я паеду? І навошта? Брагін цяпер — могілка...

4

І вост якая няхітрая выснова атрымліваецца: у маіх новых знаёмых адабралі ўсё, што можна, апрача жыцця — Радзіму, дом, знаёмых, суседзяў, адабралі асроддзе жыцця, без якога ніводзін чалавек жыць нармальна не можа. Што далі ўзамен? Дзіравую халупу, якую толькі пры вельмі вялікай фантазіі можна лічыць за чалавечае жылло. Яшчэ далі магчымасць памерці да часу. Што, відаць, і здарыцца. Як сказаў Іван Іванавіч: «Паміраць трэба». Скажаў проста і сур'ёзна. Як факт, які не патрабуе доказаў. Сіл трымацца за такое жыццё няма...

Цяпер — аб віноўных. Іх знайшлі не так цяжка. Гэтыя дамы будавала РБУ Міністэрства сувязі. А далей усё не так проста. Начальнік РБУ ўжо не працуе, змяніўся міністр і шмат яшчэ хто. Нават пры жаданні «стралянічка» не знойдзеш.

Я думаю, архітэктар, які праектаваў дамы, запісаў, што падмуркі з дымаходамі трэба класіфікаваць спецыяльнай цэглы. Але яе ў наяўнасці мы не бачым. Дзе ж яна? Знаўца праблемы мне гаварыў: на кожны чарнобыльскі пасёлка, лічы, прыпадае адзін дахны. Прычым якасць будаўніцтва абодвух пасёлкаў можна параўноўваць як мінус і плюс. Вось і думай...

А між тым, гэта звычайная крымінальная справа, якую трэба адкрыць, расследаваць і правесці паказальны суд. І ў асобнай пастанове запісаць, што гэта злачынства асабліва небяспечнае і нахабнае. Так было б трэба. Але так не будзе.

Таму што занадта шмат прыйшлося б вясці крымінальных спраў. І няма гарантыі, што ў спіс злачынцаў не трапілі. VIP — асабліва важныя персаны. Як былі, так і сённяшнія. Многія з іх зараз на «заслужаным» адпачынку, некаторыя яшчэ на паверхні: хто займаецца палітыкай, хто цвёрдай рукою ажыццяўляе дзяржаўную палітыку. І ні ў кога з іх, я ўпэўнены, зімой па вулах не нарастае лёд. У іх усё ў парадку. Ах, «панамы», «панамы»... Вы не ведаеце тэрміна? Тлумачу: калі будавалі Панамскі канал, то маштабы крадзяжы былі такія, што з тае пары такое раскраданне дзяржаўных сродкаў сталі называць «панамай».

Я хачу падкрэсліць: кралі ў няшчасных, бедных людзей, ахвяр, самых натуральных ахвяр. Адсюль асабліва цыннічасць.

А суда не будзе. Не чакайце. Кропка.

Сяргей ШАЎЦОЎ.

P.S. Інстытут сацыялогіі АН Рэспублікі Беларусь правёў апытанне сярод чарнобыльцаў, якія пераехалі ў «чыстыя зоны». Рэспандэнтам задавалі пытанне: «Ці адчуваеце вы нервовае напружанне? Адказалі: 36 працэнтаў — так, пастаянна, 43 — вельмі часта. Кожны чацвёрты сярод апытаных лічыць, што ўлады абякавалі да праблем і патрэб перасяленцаў. (Паводле інфармацыі БелаПАН»).

РОЗДУМ НАД ФАКТАМ

«НЯЎЖО ЗАМЕРЗНЕ МАЯ БУЛЬБАЧКА?..»

Памятаеце, у М. Някрасава: «Толькі не жата палоска адна, Цяжкую думку наводзіць яна...»

Гэтыя самотныя радкі нагадала пісьмо, што прыйшло з вёскі Пранчэйкава Маладзечанскага раёна ад Таццяны Уладзіміраўны Калоннікавай. «Пішу вам, паважаныя рэдакцыя, упершыню, — гаворыцца ў ім. — А звярнуцца да вас прымусіла бяда, аб якой нават страшна думаць. Дзякуючы нашаму начальству ў мяне, мабыць, застанецца зімаваць бульбачка».

Сапраўды, ёсць 3-за чаго ўстрыжывацца палыводцы, прытым удава, якая адна гадуе чацвёрта дзяцей, з якіх старэйшыя — блізныя (ім па 16 гадоў) і вучацца ў Бярэзінскім ПТВ на газэлектраваршчыкаў, а малодшыя, якім усяго 12 і 8 гадоў, яшчэ ходзяць у школу. Што і казаць, застацца такой сям'я на зіму без бульбы — становіцца незайздроснае, проста бяда. І ва ўсім гэтым Таццяна Уладзіміраўна вінаваціць новага генеральнага дырэктара адкрытага акцыянернага таварыства «Маладзечанская аграхімія» А. Гушчанка. Маўляў, гэта ён увесну ўгавораў і абяцаў: брыцце кармаваць буракі, больш лёну, а з бульбай ніякай праблемы не будзе — і пасадаім, і апрацуем, і ўвосень выкапаем камбайнам. І, як піша Т. Калоннікава, яна ўзяла 50 сотак буракоў, 2 гектары лёну, а яе моцна падвялі. Ці так гэта?

Калі надыходзіць пара ўборкі бульбы, яе звычайна спачатку капаюць на калектуйны полі. Так, зразумела, было і ў «Маладзечанскай аграхіміі». Але, як паведаміла начальнік аддзела кадрў Ніна Міхайлаўна Гарнастая, не забыліся і пра ўдзельніц свай працаўнікоў, пенсіянераў. Па меры выслаблення тэхнікі людзям давалі і камбайны, і капалкі, а хто хацеў, мог узяць і каня. Адным словам, два тыдні вясковыя шыравалі на сваіх надзелах і ўправіліся тут з бульбай яшчэ да 15 верасня.

А што Т. Калоннікава?

— А яна ў гэты час проста загуляла, ёй было не да бульбы, — адказала Н. Гарнастая. — Наогул, гэта такая «працаўніца» — і на работу ў брыгаду не ходзіць, прагульвае, і буракоў на выдзеленым ёй участку сама не выкапала. Зрабілі гэта за яе іншыя рабочыя вытворчага участка. Нават прывезлі дамоў тыя караняплоды, што належалі па працэнтах.

Вось Таццяна Уладзіміраўна захацела, каб так было і з бульбай. Начальнік вытворчага участка С. Жарко прапаноўваў ёй і каня, і капалку, а жанчына патрабавала аднаго: давайце толькі камбайн. Ды яшчэ каб на яго выдзелілі людзей, выкапалі ёй бульбачку і прывезлі дамоў.

Магчыма, не лепшым чынам у такім разе дзейнічаў і кіраўнік вытворчага участка. Чаму, скажам, было не даць камбайна, тым больш, што многія ад яго адмаўляліся: шмат дробных клубняў заставалася ў зямлі. Але дайшло да таго, што Т. Калоннікава паехала ў Маладзечна, да генеральнага дырэктара таварыства, у райвыканком, ды так ні з чым і вярнулася.

Патрабавач, вядома, заўсёды лячэй, чым працаваць. Не разумею, чаму ў некаторых людзей украінская такая заганная і дрэнная звычка: за іх павінен зрабіць хтосьці, паднесці ім гатовенькае, а яны самі не хочуць лішні раз і пальцам паварушыць. Ды калі б Таццяна Уладзіміраўна своечасова выйшла на поле сама, вывела сюды сваіх чацвярых дзяцей, папрасіла б сяго-таго з суседзяў (не думаю, што яны адмовіліся б), то гэтыя 14 баразнак даўно ўжо былі б выкапаны і пра іх сёння ніхто не ўспамінаў бы. Тады і не ўзнікала б у няўдалай маці пытанне: чым карміць узмку дзяцей, ці не будзе яны галадаць.

На жаль, адна бяда не ходзіць. Так і тут. 3-за сваёй няўважлівасці наша аўтарка зламала нагу, апынулася на бальнічным. Натуральна, цяпер на мыліцах не выйдзеш на бульбяное поле. Думаецца, што ў такім разе кіраўніцтва таварыства «Маладзечанская аграхімія» ўсё ж пойдзе гэтай гаротнай жанчыне насустрач і дапаможа ёй і яе дзецям.

Не вельмі хацелася выносіць на старонкі рэспубліканскай газеты гэты сумны і прыкры факт. На жаль, рэдакцыйная пошта прыносіць намалі пісьмаў, аўтары якіх уяўляюць сабой своеасаблівае бездапаможнае ўтрыманцаў. Па любому, нават самаму нязначнаму, факту яны звяртаюцца ў рэдакцыю, іншыя высокія інстанцыі і просяць зрабіць выканаць тое, з чым яны павінны былі справіцца самі на месцы. Такім чынам гэтыя людзі свае турботы з незвычайнай лёгкасцю, адным росчыркам пры імкнучы перакласці на некага іншага, а толькі не на самога сябе. Прабачце, паважаныя, але заўсёды, асабліва ў наш нялёгкі, складаны час кожны чалавек перш-наперш сам павінен клапаціцца пра сябе і сваіх дзяцей, думаць і вырашаць: як быць і жыць?

Іван БРАЛКА,

рэдактар аддзела пісьмаў «Звязды».

Вясковы танец.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ГУЧНЫЯ ПЕСНІ КАМОЦКАГА - МАЛОДШАГА

Алесь Камоцкі (другі) нарадзіўся месяц таму ў пятніцу трынаццатага ў трынаццаці гадаў, да 13 хвілін трохі недацярпеў. Але спалучэнне атрымалася і так даволі красамоўнае. Вядома ж, і імя з прозвішчам да многага абавязваюць. Бацька дзіцяці, аўтар і выканаўца ўласных песен Алесь Камоцкі (першы) лічыць, што сын будзе дастойна працягваць яго шлях: «Я ўсё жыву пачаткам, і гэты можа што і даб'е».

Але калі з бацькам дзіцяці ўсё зразумела, то маці — сапраўдная таямніца. Бо Алесь Камоцкі ў дзядзень перыяд афіцыйна адзінокай мужчына. Сям'я ў яго ўжо аднойчы была. Але жыццё развівалася ў розныя бакі: дваіх таленавітых спявакоў — Алесь і Касю Камоцкіх.

Вось зараз такі іспыт для Алесь — з'яўленне дзіцяці. А як жа, бо трэба ж чалавеку мець сына. Адзін Алесь нават не спрабаваў гэта зрабіць — усё роўна не атрымалася б. Вось і дамовіўся з другім добрым чалавекам. Паглядзеці адзін на аднаго і вырашылі: хто ведае, як там будзе складвацца з жаніцтвам, а дзіця ж можа атрымацца вельмі прыгожым. Другая палова паставілася да такой сітуацыі нармальна. Сапраўды, калі ўжо рабіць такую справу, то з разумным чалавекам.

Старэйшая дачка Алесь Камоцкага ад першага шлюбу таксама добра аднеслася да брата. У яе клопату прыбавілася — трэба ж нейкія падарункі брату рыхтаваць. Яна і зараз дапамагае, па магчымасці: напрыклад, калі хлопчыку давалі імя, вельмі актыўна ўдзельнічала ў працэсе.

Алесь Камоцкі жыве асобна ад сына, але наведвае да яго па некалькі разоў на тыдзень. Актыўна да выхавання працуе бацька падключыцца, калі хлопчык стане на ногі ў літаральным сэнсе. Прыймае Камоцкі - малодшы паводзіць сябе спакойна, але кажуць, што ў іншы час дае жару.

Ларыса ЦІМОШЫК.

ГЭТЫ «БУЛЬВАР» НАВАТ ДЛЯ ТЫХ, ХТО НЕ ЁМЕЕ ХАДЗІЦЬ

«Буйвар смеку» адкрыў другі тэатральны сезон. Пляўны пераход тэатра ў новы год забяспечыла артыстка Наталля Клімчык: яшчэ ў першым сезоне на свет з'явіўся яе сын Данііл.

А на ўрачыстым канцэрце адкрыцця другога тэатральнага сезона немаўля ўжо дэбютавала на сцэне: вельмі пільна, па-філасофску высакамерна паглядаў у залу — напэўна, імкнуўся разгледзець там сваіх будучых прыхільнікаў. Маці кутэй за ўсё адчувала, што сын ужо ў «ружовым» узросце можа канкураваць з ёю, прафесійнай актрысай.

Увогуле, на «Буйвары смеку» ў гэты вечар было многа сяброў тэатра. У прынцыпе, самыя лепшыя канцэрты заўсёды робяцца з дапамогай сяброў. Тым больш, што ў сябрах «Буйвара» ходзіць Рыгор Волчак, Вадзім Касенка, гурты «Палац», «Камелот» і «Ляпіс Трубецкой». Але гваздом праграмы, безумоўна, быў выхад Данііла. Спадаёмся, не апошні...

ЛАСЫ-БАЛАСЫ НАТАЛІ

Наталля АРЦЕМАВА:

— Усю справу абставілі так, быццам бы я сама пакінула дуэт. На самай справе я нікуды не падзелася. Проста ў верасні я хварэла і не магла выступаць у канцэртах, па сённяшні дзень у нас ёсць кантракт, ён афіцыйна не скасаваны. І выступаць ні з кім іншым без маёй згоды «Дзі-Бронкс» не мае права.

Кантракт з расійскай фірмай «Паліграм» разлічаны на тры гады і на запіс трох альбомаў. Першы альбом выйшаў і добра паўсюль прадаецца — і ў Беларусі, і ў Расіі. Зразумейце сітуацыю: кантракт існуе на паперы, там ёсць ён, там ёсць я. А на сцэне з'яўляецца зусім іншая асоба, якая афіцыйна да праекта не мае дачынення.

— Дзіўна, але пачыналася ўсё добра і прыгожа — прынамсі так здавалася збоку. Мала каму з Беларусі ўдавалася так адразу ўпісацца ў сістэму расійскага шоу-бізнесу.

— Вось чаму я не магу так лёгка пільнуць і забыць усе гэтыя непрыем-

СУПРАЦЬ... НАТАЛЛІ

насці. Таму што працы было аддадзена два гады. Цэлы год мы запісваліся ў Мінску, нічога не атрымліваючы за гэта. На свае сродкі запісалі першыя песні. Тады мы ніколі не сварыліся з «Дзі-Бронксам» з-за грошай. Восенню мінулага года прэзідэнт фірмы «Сэкай» прапанаваў мне праспансараваць менавіта мой «сольнік». Я тады сказала, што нам не халае сродкаў, каб давесці да ладу сумеснюю справу. Падумаўшы, ён згадзіўся на фінансаванне праекта «Дзі-Бронкс і Наталі».

Потым мы падпісалі кантракт з фірмай «Паліграм раша». Гэта асобная гісторыя. На той момант не задумваліся, на якія ўмовы згаджаемся. Радасце, што трапілі на сур'ёзную працу ў Маскву, засціла вочы. Практычна ўсе правы, у тым ліку і аўтарскія, мы аддалі бясплатна гэтай кампаніі. Проста, што называецца, аддаліся ў рукі, яшчэ прадставіўшы свае спонсарскія сродкі. Большая частка затрат пакрылася з

Скандал вакол распаду дуэта — «Дзі-Бронкс і Наталі» працягваецца. Наталі № 1 — Наталля Арцёмава (чый твар вы бачылі ў кліпе на канале ГРТ) з'яўленне новай спадарожніцы «Дзі-Бронкса» лічыць не чым іншым, як самазванствам. Асабліва Наталі Арцёмаву абурала тое, што сваю канцэртную дзейнасць разам з дуэтам Наталля Кудрына пачынала з выкарыстання ранейшых фанаграм ды яе сцэнічнага імя. Справа патыхае судом.

боку спонсара (альбом, кліп за 45 тысяч долараў, касцюмы, апаратура), а не ад кампаніі. Яны толькі забяспечылі выхад кампакт-дыска. Але што зразмахаць рукамі?..

— Тым не менш, што зроблена — тое зроблена. Пайшоў альбом, круціцца кліп...

— Так, але спонсары разлічвалі на доўгатэрміновыя адносіны з дуэтам у яго першапачатковым выглядзе. Спонсара знайшла я, на кампанію «Паліграм» выйшла таксама я. Факт, што «Дзі-Бронкс» не мае ніякага права распадка праекта асабіста. Вядома, «заварыў кашу» не толькі «Дзі-Бронкс», але і наш шануюны адміністратар Паша Пашкоўскі, які прыйшоў у дуэт на ўсё гатовае.

— Магчыма, апынуўшыся па-за справай, вы рызыкняце пачаць самастойны шлях на эстрадзе?

— Зразумела, я спявачка я не прападу без «Дзі-Бронкса». Дзякуй Богу,

маю добрую музычную адукацыю, маю голас. Калі шчыра казаць, «тэхна» — для мяне даволі вузкі стыль. А сама я магла б увогуле абсысціся без рэпера. Тым больш, што ён прыдумваў толькі словы, музыку пісаў аранжыроўшчык, а свае партыі кожны пісаў сам.

Дзяніс Шпітальнікаў болей быў бы зацікаўлены ў нашай сумеснай працы, проста ён яшчэ неразумны хлопчык. Я парайла б яму падраці перш, чым займацца сур'ёзнымі справамі. У нас з ім былі даволі афіцыйныя адносіны, і ён зусім не адпавядаў маім уяўленням пра мужчыну, джэнтльмена. Мужчына павінен дабівацца ўсяго сам, а не з дапамогай уплывовага таты, ці Наталі, якая дзесьці ўсё будзе прабіваць. Я ў гэтым горадзе адна, і навучылася сама думаць пра сваю будучыню.

Я нарадзілася ў Стаўрапольскім краі, дзе цёпла і горы. У Мінску маю кватэру, за якой сочыць домработніца, добрая жанчына, з якой ніколі не ўзнікае непараўменняў. Я жыву так, як мне падабаецца. А мне падабаецца, каб быў парадак, цяпло і ўтульнасць.

— Што вы думаеце пра дуэт у цяперашнім выглядзе?

— Я бачыла іх у клубе «Рэактар». Наталля Кудрына спрабавала спяваць сваім голасам. Ад гэтага стала зусім нядобра: мае партыі гучалі па-іншаму, даволі шэра. Але знайшоўся адказ на пытанне, чаму пазбавіліся ад мяне. Зараз «Дзі-Бронкс» выглядае лідэрам на фоне Наталі. Ён атрымаў тое, да чаго імкнуўся. Ён не мог быць лідэрам побач са мной, ён не мог дараваць мне таленту — гэта даволі жорстка з боку мужчыны. І зараз, паглядзеўшы на ўсё збоку, я зразумела, што, сапраўды, мне там было не месца. Я думаю, Наталля Кудрына яшчэ не зусім разумее, куды лезе. Але неразумненне не пазбаўляе ад адказнасці. Толькі за выкарыстанне майго сцэнічнага псеўданіма ўжо можна падаць у суд. Вядома, вялікіх грошай я з гэтага не атрымаю. Зразумейце правільна: калі штосьці зроблена таады працай, а хтосьці хоча на гэтым выехаць, я не магу з гэтым пагадзіцца.

Запісала Ларыса ЦІМОШЫК.

Першы эшалон вярнуўся на радзіму,

альбо Пра выдуманую эміграцыю «Крамы»

Амаль усе лета беларускі гурт «Крама» ездзіў з канцэртамі па Польшчы, а на радзіму наведваўся вельмі рэдка. А потым ізноў з'яжджаў. І вось папаўзлі чуткі, што «Крама» вырашыла застацца ў Польшчы назавсёды. Вестка пра магчымую эміграцыю нарабіла шуму ў прэсе. Калі і яны — туды, то хто ж тады — тут?..

Не хвалююцца, і яны — тут. «Крама» вярнулася ў Мінск са свайго польскага турне. І нават мае намер працягваць у гэтым сезоне традыцыйны цыкл «Сябры ў гасцях у «Крамы». Чарговы канцэрт адбыўся 24 кастрычніка ў фестывальным цэнтры «Акварыум». Такім чынам гурт пацвердзіў адданасць роднаму слову і роднай публіцы, абвергнуўшы плёткі, быццам бы хлопцы ўжо падрыхтавалі ў Польшчы глебу для канчатковага «развітання з радзімай». Ад імя ўсіх удзельнікаў гурта аўтар тэкстаў Зміцер Лукашук і гітарыст Ілья Шэўчык паведамілі:

1. **Пра сваю эміграцыю:** «Як толькі прыехалі, да нас дайшлі чуткі, быццам бы мы ўдзельнічаем у нейкіх канцэртах, пра якія нават не ведаем. Інфармацыя пра эміграцыю з той жа серыі. Хтосьці лепш за нас ведае ўсё наша жыццё. Але ніякай эміграцыі ці ўцёкаў з Беларусі не будзе. Мы з задавальненнем паведзем не толькі ў Польшчу працаваць, але бліжэй ці далей. І гэта не гаворыць пра тое, што мы будзем імкнуцца прасіць палітычнага прыстанішча,

які амаль год працаваў з гуртом, хутчэй за ўсё не зможа выступаць далей. У яго павінна нарадзіцца дзіця і ён не мае магчымасцей канцэртаваць з камандай. Таму мы зараз працуем у трохі ўрэзаным саставе з адным гітарыстам, які адначасова і рытм, і сола».

6. **Пра новыя песні:** «Новых альбомаў не з'явілася. Затое маем многа песень, якіх амаль ніхто не чуў — з двух альбомаў «Дарожны» і «Ляныя танцы», якія не можам запісаць ужо працягла час».

Ларыса ЦІМОШЫК.

ВЕЧАР УСПАМІНАЎ

У гасцях у народнага артыста СССР Расціслава Янкоўскага, яго жонкі Ніны Янкоўскай і іх прыгажуні-кошкі мне пашчасціла бываць не аднойчы. І цяжка было не звярнуць увагі на тое, што кватэра ў іх прасторная, «в бёдрах не жмёт». Але, калі ў кошы салодкае жыццё было заўсёды, то Расціславу Іванавічу і Ніне Давыдаўне давялося зведаць і «салёнага», і «перчанага», а можна і горш не сказаць... І ўсё ж аб тым часе Янкоўскі-старэйшы ўспамінае з лёгкім сумам і цёплым.

— Шчыра кажучы, камуналка — гэта, вядома ж, нечалавечыя ўмовы. Бо пад адным дахам жывуць зусім розныя людзі. І нават калі кожны асобна ўзяты жылец — цудоўны чалавек, з-за несупадзення рытмаў і характараў могуць узнікаць антаганізмы, антыпатыя... Згадзіцеся, у кожнага з нас свая аўра, атмасфера, ёсць нейкія свае тайны...

Хача вось нам з жонкай шанцавала на суседзях — мы не адзін год жылі ў камунальных кватэрах, і жылі надзеяна, далібог!

Памятаю, як усе мы перажывалі за маладую дзяўчыну-суседку, у якой з'явіўся сябар: выйдзе яна за яго замуж ці не? А калі была такая непрыемнасць — нас з Нінай падчыстую абакралі, і я застаўся ўвогуле без паліто, — спагадлівы сусед аддаў мне сваё староце...

Вельмі часта мы дзяліліся з суседзямі чым-небудзь смачнымым, а жанчыны разам пяклі пірагі...

А яшчэ я нязрэдка ў думках вяртаюся ў сваё «камунальнае» дзяцінства... Побач з намі жыла яўрэйская сям'я,

якая частавала нас на Вялікідзень мацой. Я гэта вельмі добра запаміну, таму што жылі мы галаднавата. А аднойчы суседка Рыва прыйшла да маёй бабулі і спытала: «Вольга Афінагенаўна, у вас сёння быў святар? Мы чулі яго голас за сцяной». — «Які яшчэ святар?» — здзіўлялася бабуля. «Ну, вось да нас прыходзіў равін, а да вас хто?» — дапытвалася Рыва.

«А, дык гэта ж наш Расціск увесь час святара іграе!» — плянула ў ладкі бабуля... І сапраўды, калі я аднойчы пабываў у ёй у касцёле і ўбачыў там косянда, які размахваў кадылам, мяне гэта настолькі ўразіла, што дома я прывязаў за вярэвочку ваўчок і, узаўняючы ўпершыню пачутую польскую мову, на радасць суседзям «стаў» святаром...

Наогул, камуналка — гэта тысяча самых цікавых падзей, пра якія ўсё нават і не раскажаш...

Неяк я застаўся ў кватэры з суседзямі-маладымі. У іх я ўпершыню ў жыцці ўбачыў патэфон. Маладыя паказалі мне, як з ім абыходзіцца, паставілі першую, што трапіла на вочы, пласцінку, а самі пайшлі ў свой пакой цалавацца і кахаць адзін аднаго. А я, будучы хлопчыкам тактоўным і выхаваным і баючыся зламаць іх цудоўны патэфон, цхенька, але настойліва стукаўся ў дзверы маладых: «Прабачце, калі ласка, але я вельмі хачу пераставіць пласцінку. Прабачце, калі ласка...»

Уяўляю, як я сапсаваў ім цудоўны вечар...

Запісала Алена КЛІМЕНКА.

Фота Віктара СТРАЛКОЎСКАГА.

На здымку: сцэна са спектакля з удзелам Расціслава Янкоўскага.

Расціслаў ЯНКОЎСКІ:

«КАМУНАЛКА — ГЭТА ТЫСЯЧА ПАДЗЕЙ...»

Панядзелак, 11 лістапада

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні календар.
7.50 Эканаміст.
8.00 «Дзе яно, каралеўства Лебедзя?» Дак. фільм.
8.50 «Бюро знаходак». Мультфільм 1—4-ы.
9.25 «Маленькая чараўніца». Маст. фільм (Чэхія-Славакія).
10.30 Фінансавы час.
10.50 Тэлевізійны Дом кіно. Навіны Беларускага кінематографа.
11.50 «Залатыя ключы». Тэлефестываль народнай творчасці.
15.00 Навіны.
15.10 «Самая салодкая дыня». «Дадабай і будзьнік». Мультфільм.
15.30 Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. 8-ы клас. Асвета і культура Беларусі ў канцы XVI—першай палове XIX стагоддзяў.
16.00 Студыя «Акіно». «Тэле-шоу». «Востраў натхнення». «Я малую».
17.05 На добры лад. Перадача з Віцебска.
17.20 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
17.35 Творчае маладзёжнае аб'яд-

нанне «Крок». «Рызыка-версія». Тэлегульня.
18.05 Фінансавы час.
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканаміст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэфэрэндум: шчырая размова.
19.45 Бар'еры. Міжнародны паралімпійскі рух і развіццё інваспорту ў Беларусі.
20.15 Люстэрка. Праграма для жанчын.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Фільматэка. «Волга-Волга». Маст. фільм.
23.30 Музыка без межаў. Музычна-інфармацыйная праграма.
24.00 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра». Серыял.
9.05 «Поле цудаў».
10.00 Чалавек і закон.
10.30 «Угадай мелодыю».
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія

«Мір». «Захавай сябе».
11.55 «Народжаная рэвалюцыя». 2-я серыя.
13.15 Брэйнг-рынг.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша». Мультсерыял.
14.45 Марафон-15.
15.00 Зорная гадзіна.
15.40 «Карын і яе сабака». Маладзёжны серыял.
16.05 Джэм.
16.30 «Вакон свету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Угадай мелодыю».
19.00 «Калі...» Вядучы У. Познер.
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Фантастычны дэтэктыў «Баг-2». «Бітва за ўрадаў».
21.45 Прэс-клуб.
22.40 Навіны.
22.50 «Лінія кіно». Чорная камедыя «Гангофер».

Канал «Расія»

16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
16.20 Блэк-нот.
16.35 Гульня ў сур'ёз.

17.05 Ваш партнёр.
17.15 L-клуб.
18.00 Момент ісціны.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Скрытай камерай.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 «На востры наха». Шматсерыйны маст. фільм.
22.05 Тэлескоп.
22.30 «Халаднаваты свет».
23.25 Тавары—поштай.
23.35 Не спі і глядзі. «Не забудзьце ўключыць тэлевізар».
24.00 Музыка ўсіх пакаленняў.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 0.30 Інфарм ТБ.
12.10 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія).
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садаводам.
13.40, 20.35 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял (ЗША).
15.00 «Каварства і каханне». Санкт-Пецярбургскі мужчынскі балет Валерыя Міхайлаўскага.
15.40 Скарбы Пецярбурга. «Забы-

тыя імёны». Пелагея Шурыга.
16.05 Храм.
16.35 «Інспектар Гэджэт». Мультсерыял.
16.55 «Парад парадаў» прадстаўляе групу «Чайф».
17.40 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія).
20.10 Рытмы горада.
20.50 Спартыўны агляд.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял (ЗША).
21.55 Падзея.
22.10 Гістарычныя расследаванні.
22.50 «Старое танга». А. Райкін.
23.00 «Адрас — тэатр». Тэлефільм з удзелам А. Райкіна.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Ранішні сеанс. Маст. фільм «Сямейка Флорэ» (Галандыя).
11.00 Сёння апоўдні.
«Расійскія ўніверсітэты»
13.00 Сёння днём.
13.15 Вялікая часінка.

15.00 Сёння днём.
15.30 Дыстанцыя 60.

НТБ

16.30 Кінатэатр юнага глядача. Маст. фільм «Блакітнае дрэва». 1-я серыя (Аргенціна—Італія).
17.30 Футбольны клуб.
18.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Джуліана Джэма і Клаўдыя Кардынале ў фільме «Жалезны прэфект» (Італія).
21.00 Сёння вечарам.
21.35 Час серыяла. «За мяжой не магчымага». 1-я серыя (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Тэніс апоўначы.

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Кароль леў».
18.45 Маст. фільм «Восеньскі марафон».
20.15 Мультпланета.
20.45 Серыял «Месца сустрэчы змяніць нельга».
22.00 З архіва А. Неўзорова.
22.30 Маст. фільм «Мамачка-маньяк».
23.55 Без каментарыя.

Аўторак, 12 лістапада

Беларускае тэлебачанне

7.50 Эканаміст.
8.00 Навіны.
8.15 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
8.30 Аб'ёк.
9.00 Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. 8-ы клас. Асвета і культура Беларусі ў канцы XVII — першай палове XIX стагоддзяў.
9.30 «Не хачу і не буду». «Сапраўдныя сябры». Мультфільм.
9.50 Турба'екты. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
10.20 «Галасы мінуўшчыны». Старадаўняя музыка на Беларусі.
10.50 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
11.50 Чацвёртае вымярэнне. Навукова-асветніцкая праграма.
12.25 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.
15.00 Навіны.
15.10 «Капітан». «Заканчалася лета». Кароткаметражныя фільмы для дзяцей.
16.00 «Справа мінулая». «Паўночная казка». Мультфільм.
16.20 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 9-ы клас. Максім Гарэцкі і яго творчасць.

16.50 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма для дзяцей.
17.15 Востры вугал. Прававая праграма па пісьмах гледачоў.
17.45 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.15 «Будзьце здаровы».
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканаміст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэфэрэндум: шчырая размова.
19.35 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Зоркі» на экране. А. Фацюзын, І. Аляхавіч у мастацкім фільме «Кроў за кроў».
23.50 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 «Калі...» Вядучы У. Познер.
9.45 Смехопанарама. Вядучы Я. Петрасян.
10.15 «Не хачу і не буду». Мультфільм.
10.30 «Угадай мелодыю».
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).

11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Мы і рынак».
11.55 «Народжаная рэвалюцыя». 3-я серыя.
13.15 Брэйнг-рынг.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Квар'эта «Вясёлая кватэра».
14.55 Мультролія.
15.10 Чароўны свет, ці Сінема.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 ... Да наснаццаці і старэйшым.
16.30 «Вакон свету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 «Гадзіна пік».
18.35 «Угадай мелодыю».
19.00 Тэма.
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Зоя Фёдарова ў фільме «Сяброўкі».
22.35 Хакей. Еўраліга. «Дынама» (Масква) — «Валерэнген» (Осла) 2-і і 3-і пераходы.
00.05 Серыял «Пятніца, 13».

Канал «Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.

7.20 Прыёмная доктара Багданава.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
16.20 Блэк-нот.
16.35 «Чаленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.10 Тэлечасопіс «Здраўе».
17.20 Пункт апоры. «Ферары ў нябёсах».
17.45 Надзвычайны канал.
18.10 Лідэр-прагноз.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Раз у тыдзень.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Мужчына і жанчына.
21.45 Ціхі дом. Праграма С. Шолахава.
22.25 «Эх, дарогі!»
23.35 «Хто на што здатны».
23.50 Гарачая дэбаты.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 23.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія).
13.00 Тэрмін адказу — сёння.

13.30 Парады садаводам.
13.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
14.05 «Забойны аддзел». Серыял (ЗША).
14.55 Творчая сустрэча. Юлій Кім.
16.10 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
16.35 «Інспектар Гэджэт». Мультсерыял.
17.05 Дзіцячае ТБ: «Дзеці пра зверанят».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Партрэт жанчыны». Серыял (Бразілія).
20.15 Раман з героем.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Забойны аддзел». Серыял (ЗША).
21.55 Падзея.
22.10 «Інспектар паліцыі». Маст. фільм (Індыя). 1-я серыя.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Ранішні сеанс. Маст. фільм «Сямейка Флорэ» (Галандыя).
11.00 Сёння апоўдні.
«Расійскія ўніверсітэты»
13.00 Сёння ўдзень.

13.15 Вялікая часінка.
15.00 Сёння ўдзень.
15.30 Дыстанцыя 60.

НТБ

16.30 Кінатэатр юнага глядача. Маст. фільм «Блакітнае дрэва». 2-я серыя (Аргенціна—Італія).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Луі дэ Фюнес у фільме «Суп з капустай» (Францыя).
20.45 Доктар Вугал.
21.00 Сёння вечарам.
21.35 Час серыяла. «За мяжой магчымага». 2-я серыя (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Меламанія. «Пэт Шоп Бойз».

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Кароль леў».
18.45 Маст. фільм «Дарагая Алена Сяргееўна».
20.15 Мультпланета.
20.45 Серыял «Месца сустрэчы змяніць нельга».
21.55 Ваша рэклама.
22.00 Навукова-папулярны экран.
22.15 Маст. фільм «Пагоня».
23.55 Без каментарыя.

Серада, 13 лістапада

Беларускае тэлебачанне

7.50 Эканаміст.
8.00 Навіны.
8.15 Востры вугал. Прававая праграма па пісьмах гледачоў.
8.45 Творцы. Святар Алег Шульгін.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 9-ы клас. Максім Гарэцкі і яго творчасць.
9.30 «Кашчэй Бессмяротны». Маст. фільм.
10.35 «Малахавая шкатулка». Мультфільм.
10.55 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
11.55 Майстэрня. Мастак Аляксандр Шастакоў.
12.15 Вядзьмак-навідзьма.
15.00 Навіны.
15.10 «Крэм-бруле». «Фунік і сышчыкі». «Дзядуля дудачка». «Пра Веру і Анфісу». «До-рэ-мі». Мультфільм.
16.00 Сядзіба. Праграма для дачнікаў.
16.30 «Дзядзька Язэп». Дак. фільм («Беларусьфільм»).

Моцарта і Л. Бетховена ў выкананні сімфанічнага аркестра Белтэлерадыёкампаніі.
17.55 Гасці ў хату. Да Міжнароднага дня студэнтаў.
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканаміст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэфэрэндум: шчырая размова.
19.35 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
20.35 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Аўта-парк.
22.20 А. Панкратыў-Чорны і В. Глаголева ў маст. фільме «Вустрыцы з Лазань».
23.35 Супергол.
0.05 Навіны.
0.20 Каралеўскае паляванне.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 Тэма.
9.50 «У свеце жывёл» (з сурдаперакладам).
10.30 «Угадай мелодыю».
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія

«Мір».
11.55 «Народжаная рэвалюцыя». 4-я серыя.
13.30 Брэйнг-рынг.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Калі і К'.
14.55 До-мі-соль.
15.10 Покліч джунгляў.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 Тэт-а-тэт.
16.30 «Вакон свету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Угадай мелодыю».
19.00 «У пошуку страчанага». Іван Пераверзеў, Вядучы Г. Скараходаў.
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Наталлі Андрэячэнка і Павел Кадэчнікаў у фільме «Сібірыяда», 1-я серыя.
22.05 «Жыццё і смерць Зоя Фёдаравай». Верой.
23.05 Навіны.
23.15 «Пятніца, 13».

Канал «Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 Новая адвакатура.

7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
10.20 «Пастка». Маст. фільм. 3-я серыя.
16.20 Блэк-нот.
16.35 «Чаленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Тэлечасопіс «Здраўе».
17.15 Даміно Міхаіла Баярскага.
17.45 Суайчыннікі.
18.10 Клуб губернатараў.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 «Гарадок». Забаўляльная праграма.
21.05 Надвор'е на заўтра.
21.10 «Парад планет». Маст. фільм.
23.35 «Хто на што здатны».
23.50 «Не спі і глядзі». «Другое дыханне».
0.15 Музыка ўсіх пакаленняў.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 23.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя каханьня». Серыял (Іспанія—Аргенціна). 1-я серыя.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садаводам.

13.40, 20.40 Тэлеслужба бяспекі.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял (ЗША).
15.00 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.
15.40 «Парад кветак». Дак. фільм (Нідэрланды).
16.10 Асабістая справа.
16.40 Дом кіно. Толькі эксклюзівы. Хілен Мірэн, Майк Фігіс, Боб Рафелсан і іншыя.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Гісторыя каханьня». 1-я серыя.
20.10 «Дварцовыя тайны». Прэм'ера дакументальнага міні-серыяла (ЗША—Вялікабрытанія). 3-я серыя.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Забойны аддзел». Серыял (ЗША).
21.55 Падзея.
22.10 «Інспектар паліцыі». Маст. фільм (Індыя). 2-я серыя.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Арабскі сябар» (Італія).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00 Сёння апоўдні.

«Расійскія ўніверсітэты»
13.00 Сёння ўдзень.
13.15 Вялікая часінка.
15.00 Сёння ўдзень.
15.30 Дыстанцыя 60.

НТБ

16.30 Кінатэатр юнага глядача. Маст. фільм «Блакітнае дрэва». 3-я серыя (Аргенціна—Італія).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм «Малыш Бонер» (ЗША).
20.45 Доктар Вугал.
21.00 Сёння вечарам.
21.35 Час серыяла. «За мяжой магчымага». 3-я серыя (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Кафэ Абломов.

8-ы канал

18.00 Мультпланета.
18.45 Маст. фільм «Джэнтльмены ўдачы».
20.15 Свет меркаванняў ці меркаванне пра свет.
20.45 Серыял «Месца сустрэчы змяніць нельга».
22.00 Паліскоп.
22.15 Маст. фільм «Кіборг».
23.55 Без каментарыя.

Чацвер, 14 лістапада

Беларускае тэлебачанне

7.50 Эканаміст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 «Прыроды храм нерукотворны». Дак. фільм («Беларусьфільм»).

чынная акцыя ў дапамогу дзеці-інвалідам па зроку.
17.25 «Памежжа». Перадача з Гродна.
17.45 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.15 Майстэрня. Паэт-парадыст Міхась Скобла.
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканаміст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 Рэфэрэндум: шчырая размова.
19.35 «Трапічная спёка». Тэлесерыял (ЗША).
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Справы даўно мінулых дзён». Маст. фільм.
23.50 Навіны.
0.05 «Крок». Праграма для моладзі.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.00 «У пошуку страчанага». Іван Пераверзеў, Вядучы Г. Скараходаў.
9.40 «Клуб падарожнікаў» (з сурдаперакладам).
10.35 Смак.

11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір».
11.55 «Народжаная рэвалюцыя». 5-я серыя.
13.30 Брэйнг-рынг.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Лега-го!
15.10 Цін-Тонік.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 Рок-урок.
16.30 «Вакон свету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.30 «Джэнтльмен-шоу» на Першым канале.
19.00 Дзіўныя гісторыі ў праграме «Мая сям'я».
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 «Сібірыяда». 2-я серыя.
22.05 «Абоз». Шоу Івана Дзімідава.
23.00 Навіны.
23.10 «Пятніца, 13».

Канал «Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.

7.20 «Плюх і Плюх». Мультфільм.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
10.20 «Пастка». Маст. фільм. 4-я серыя.
16.20 Блэк-нот.
16.35 «Чаленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Экспавеснік.
17.20 «Белы сон Пецярбурга». Спявае С. Захарав.
17.45 «Цёмная» для Юрыя Чарнічанкі.
18.00 Новое «Пятае кола».
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Баскетбол. Чэмпіянат Еўропы сярод клубных каманд. ЦСКА — «Макабі» (Ізраіль).
21.55 Надвор'е на заўтра.
22.00 Фантастычны свет. «Вандруйнік». Маст. фільм (ЗША). 3-я серыя.
23.35 «Хто на што здатны».
23.50 Не спі і глядзі.
0.15 Музыка ўсіх пакаленняў.

Санкт-Пецярбург

15.05 «Гісторыя каханьня». Серыял (Іспанія—Аргенціна).
15.55, 18.55, 23.55 Інфарм ТБ.

16.10 Парадоксы гісторыі. «Шпіёнскія страці».
16.35 «Стрела ляціць у казку». Мультфільм.
17.05 Дзіцячае ТБ: «Казка за казкай».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Гісторыя каханьня». Серыял.
20.10 Асабістая справа.
20.40 Тэлеслужба бяспекі.
20.55 Спартыўны агляд.
21.05 «Забойны аддзел». Серыял.
21.55 Падзея.
22.10 «Прысцяжэнне». Р. Вікцюк у Пецярбургу.
22.55 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Ранішні сеанс. Брэд Дэвіс у фільме «Змова супраць Гітлера» (ЗША).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00 Сёння апоўдні.
«Расійскія ўніверсітэты»
13.00 Сёння ўдзень.
13.15 Вялікая часінка.

15.00 Сёння ўдзень.
15.30 Дыстанцыя 60.

Пятніца, 15 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 Бархатны сезон. Музычна-забаўляльная праграма.
8.45 «Адлюстраванне». Дак. фільм Беларускага тэлебачання.
9.00 Тэлебачанне — школе. Выяўленчае мастацтва. 3-ці клас. Перадача настрою ў творах жывапісу.
9.20 Студыя «Калыханка». «Мульціклуб».
9.50 «З роботамі не жартуюць». Маст. фільм.
10.55 «Трапічная спека». Тэлесерыял (ЗША).
11.55 Люстэрка. Праграма для жанчын.
12.20 Майстэрня. Мастак Рыгор Несцераў.
12.45 «Зорная ростань». Анонсавая праграма.
13.20 Творцы. Сямейны і творчы дуэт Людмілы і Уладзіміра Мішчанчукоў.
13.55 «Вадзіцель аўтобуса». Тэлевізійны маст. фільм («Беларусь-фільм»). 1-я серыя.
15.00 Навіны.
15.10 «Вадзіцель аўтобуса». 2-я серыя.
16.15 «Прыгоды Мюнхгаузена». Мультфільм 1—4-ы.
16.55 Шанс. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
17.25 Творчае маладзёжнае аб'я-

яднанне «Крок». «Правінцыя». Мазырскі раён.
17.55 Кантрасты. Прававая праграма.
18.25 Музычны антракт.
18.35 Эканаміст.
18.50 Рэфэрэндум: шчырая размова.
19.35 «Трапічная спека». Тэлесерыял (ЗША).
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Жонка містара О'Хара». Маст. фільм (ЗША).
23.40 «12, ці На ноч глядзячы». 24.00 Навіны.
0.15 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра». Серыял.
9.10 Даўня гісторыя ў праграме «Мая сям'я».
9.50 «Пакуль усе дома».
10.25 Іграй, гармонік любі!
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры — тэлерадыёкампанія «Мір».
11.55 «Народжаная развалючыя». 6-я серыя.
13.30 Брэйн-рынг.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 Фільм-казка «Агонь, вада

і... медныя трубы».
15.45 «Карын і яе сабака».
16.10 Дзеючыя асобы.
16.30 «Вакол свету».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.15 Чалавек і закон.
18.45 Поле цудаў.
19.45 Спакойнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.40 Людміла Гурчанка і Мікіта Міхалкоў у фільме «Сібірыяда». 3-я серыя.
22.15 Поголад.
23.00 Навіны.
23.10 Начная кіназала. Вайна спецслужбаў у дэтэктыве «Тайна».

Канал «Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20 «Шыварат-навыварат». Мультфільм.
7.30 Ранішні экспрэс.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
9.50, 23.25 Тавары — поштай.
10.20 Гандлёвы дом. «Ле Мон-ці».
10.35 «Пастка». Маст. фільм. 5-я серыя.
16.20 Блэк-нот.
16.30 Часопіс часопісаў.
16.45 Імперыя гульні.
17.35 Крок за крокам.
17.45 Вертыкаль.
18.10 Бесконцае падарожжа.

18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
20.30 Сам сабе рэжысёр.
21.05 Надвор'е на заўтра.
21.10 «Лісты ў мінулае жыццё». Прэм'ера маст. фільма.
22.45 Рэк-тайм.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 «Слухаць пададзена». Эст-радыны спектакль.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 0.20 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял. 3-я серыя.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садомад.
13.40, 20.40. Тэлеслужба бяспекі.
14.05 «Забойны аддзел». Серыял (ЗША).
15.45 «Як вожык і медведзёныя сустракалі Новы год». Мультфільм.
16.05 Ток-шоу «Наўздагад». В. Ліванаў.
16.35 «Песнянка радасці». Мультфільм.
16.55 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Гісторыя кахання». Серыял (Іспанія—Аргенціна). 3-я серыя.
20.10 Памяці Уладзіміра Іаана.
20.55 Спартыўны агляд.

21.05 «Забойны аддзел». Серыял.
21.55 Падаея.
22.10 Як быць каханымі.
22.40 «Дуплет». Прэм'ера маст. фільма.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Ранішні сеанс. Маст. фільм «Мая сямейная рэліквія» (ЗША—Расія).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00 Сёння апоўдні.
«Расійскія ўніверсітэты»
13.00 Сёння ўдзень.
13.15 Вялікая часінка.
15.00 Сёння ўдзень.
15.30 Дыстанцыя 60.

НТБ

16.30 Кінатэатр юнага глядача. Маст. фільм «Блакітнае дрэва». 5-я серыя (Аргенціна—Італія).
17.30 Футбольны клуб.
18.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Наша новае кіно. Уладзімір Машкоў у фільме «Каханне на востраве смерці».
20.45 Доктар Вугал.
21.00 Сёння вечарам.
21.35 Час серыяла. «За мяжой магчымага». 5-я серыя (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Свет кіно. Брус Дзёрні і Роберт Дэ Ніра ў фільме Роджэра

Кормена «Крывавая мама» (ЗША).
0.50 Начны канал. Эратычныя шоу свету.

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Палёт снежнай качкі».
18.45 Маст. фільм «Зігзаг удачы».
20.15 Свет меркаванняў ці меркаванне пра свет.
20.45 Серыял «Месяц сустрэчы змяніць нельга».
22.15 Навукова-папулярны экран.
22.30 Маст. фільм «Чалавек цемры-2».
23.55 Без каментарыя.

ТЭАТР «ВОЛЬНАЯ СЦЭНА»

9 лістапада

ПРЭМ'ЕРА

«ЗАЛОЖНИЦА КАХАННЯ».

10 лістапада

«РЫЧАРД».

12 лістапада

«ЧОРНЫ КВАДРАТ».

Пачатак спектакляў

у 19 гадзін.

Тэл. 234-60-08.

Субота, 16 лістапада

Беларускае тэлебачанне

7.50 «Зорка Максіма». Дак. фільм («Беларусьфільм»).
8.00 Навіны.
8.15 «Сугучнасць». Перадача з Брэста.
8.35 Існасць. Духовная праграма.
9.05 «Лёс мой і надзея». Сацыяльная рэабілітацыя інвалідаў.
9.40 Здароўе. Рэзервовыя магчымасці чалавека.
10.15 Урокі Наталлі Наважылавай.
10.45 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-забаўляльная праграма.
11.10 «Алі-Баба і сорак разбойнікаў». Мультфільм.
11.40 Бон тон. Тэлевізійны часопіс моды.
12.10 Асілак. Спартыўны тэле-клуб. Прамая лінія.
13.10 Шматгалоссе. «Какафій і Маргарыта». Мастакі з Віцебска Сайфугаліевы.
13.40 Алімп: ад падножжа да вяршыні.
14.00 Калаж. Праграма для дзевяці людзей.
14.30 Свет прыроды і захапленныя.
15.00 Навіны.
15.10 «Аліса ў Краіне цудаў». Мультфільм 1—3-ці.
15.40 «Абуза». Кароткаметражны маст. фільм («Беларусьфільм»).
16.10 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.

16.50 Радавод. Трэці фестываль беларускай полькі ў Чачароку.
17.10 Прэс-імпрэза. Культура: шанцы выжывання.
17.50 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Оскар». Тэлегульня.
18.20 Галерэя. Кінарэжысёр Ігар Дабралюбаў. Аўтарская праграма Таццяны Ягравай.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Ігар Лучанок і яго вучні». Музычная праграма з удзелам Дзяржаўнага канцэртнага аркестра Беларусі.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Сінема». Майкл Ёрк і Брыжыт Фасей у маст. фільме «Ад імя ўсіх сваіх» (Францыя). Частка 1-я.
23.30 Відэама-навідэама.

ГРТ

7.00 Міхал Пугаўкін і Уладзімір Высоцкі ў камедыі «Штрафны удар».
8.30 Аўтамабіль і я.
8.45 Хатняя бібліятэка.
9.00 Навіны.
9.10 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.30 «Не зявай!»
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.55 Вяртанне Трацыякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра.

11.20 Вострасюжэты фільм «Камітэт 19». 1-я і 2-я серыі.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 Відэаочнае-неварагоднае.
14.50 «Саюзмультфільм» прадстаўляе: «Ну, пачкай!», «Брэменскія музыканты» і іншыя.
15.45 Сонечны востраў палкоўніка Кадафі.
16.15 Леанід Якубоў у тэлегульні «Кола гісторыі».
17.00 Навіны.
17.20 У свеце жывёл.
18.00 «Залатая серыя». Нона Мардэзюкова і Георгій Віцын у фільме «Жаніцца Бальзамінава».
19.45 Спакійнай ночы, малышы!
20.00 Час.
20.50 «Сібірыяда». 4-я серыя.
22.15 «Каламбур». Гумарыстычны часопіс.
22.45 Калекцыя Першага канала. Фільм Спайка Лі «Ліхаманка ў джунглях».

Канал «Расія»

7.00 Лукамор'е.
7.25 «Боцман і папугай». Мультфільм.
8.05 «Мак і Матлі». Серыял.
8.30 Па вашых лісьмах.
9.00 Кніжная лаўка.
9.15 Парламенцкі тыдзень.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Тэлечасопіс «Здароўе».
10.30 Добрай раніцы.
11.00 «Урача выклікалі?»
11.30 Анімацыйны суб'ебднікі.
12.00 «Паэт у Расіі — больш, чым

паэт».
12.30 Прасцей простага.
13.00, 19.00, 23.55 Весткі.
13.20 «Залатая гадзіна». Маст. фільм (ЗША). 3-я серыя.
14.15 «Нічога, акрамя...»
14.30 Дз. факта.
15.00 Настаўнік года-96.
15.30 Сваё гульня.
16.00 Сад культуры.
16.25 Рэпарцёр.
16.40 «Амаль смешная гісторыя». Маст. фільм.
19.35 Суботні вечар з Людмілай Касаткінай.
21.00 Надвор'е на заўтра.
21.05 Двайны партрэт.
22.00 Эроблена ў Галівудзе. «Пан Лёс». Маст. фільм.
0.10 Праграма «А».

Санкт-Пецярбург

9.25 Па рацэ плыве сякера.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 «Гонар маю». Ваенны агляд.
10.35 «Столькі пачуццяў у напаве родным». Фільм-канцэрт.
11.10 Ток-шоу «Наўздагад». А. Макаравіч.
11.40 Страсці-мардасці.
12.10 «Двайнік». Тэлеспектакль па матывах рамана Ф. Дастаўскага.
14.10 «Тэатральная правінцыя?». Арлоўскі фестываль «Руская-кла-сіка. Леанід Андрэеў».
14.35 «Помнік Пятру Вялікаму». Дак. фільм (Нідэрланды).

14.50 «Казка пра папа і работніка яго Балду». Мультфільм.
15.10 Спартыўны агляд.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Казнакрады».
16.10 «Уі-энд» з дэтэктывам.
16.35 Даўняе ТБ.
17.05 «Іржавыя правды». Музычны дадатка да «Зебры».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія. Тэлегульня «Лато-бінга».
18.40 Вялікі фестываль.
19.20 «Місіс Айрыс едзе ў Парыж». Маст. фільм (Вялікабрытанія).
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 Блэф-клуб.
21.45 Раман з героем.
22.10 «Уі-энд» з дэтэктывам. «Мільён за разгадку».
22.30 «Парад парадаў» прадстаўляе Філіпа Кіркорава.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Свет прыгод і фантастыкі. Маст. фільм «Робін Гуд». Фільм 1-ы (Вялікабрытанія).
10.35 Тэлегульня «Зразумей мяне».
11.00 Сёння апоўдні.
12.00 Хакэй. Чэмпіянат Расіі. «Крылы Саветаў» — «Спартак».
14.30 Парад рэпарцёраў.
15.00 Сёння ўдзень.
16.00 Серыял па выхадных. «ЦРУ». 2-я серыя. «Мішэні, якія рухаюцца» (ЗША).
16.30 «Відэарт» прадстаўляе: «Вялікая ілюзія. Вялікае падарожжа».

жа ў Галівуд». Фільм 1-ы.
17.00 Кінатэатр юнага глядача. Мультсерыял «Чалавек-паук». 1-я серыя. «Начная яшчарка». (ЗША).
17.30 «Док-шоу. Я і мой сабака».
18.00 Сёння вечарам.
18.30 Праграма Уладзіміра Познера «Чалавек у масцы».
19.20 Дакументальны серыял. «Крымінальная Расія: сучасныя хронікі». Фільм 6-ы. «Незаконная вайна».
20.00 Надзея.
20.45 Лялькі.
21.00 Сёння вечарам.
22.35 Свет кіно. Одры Хепберн і Рычард Дрэйфус у фільме Сьвігна Спілберга «Засуджаны» (ЗША).
23.45 Трэцяе вока.
0.30 Начны канал.

8-ы канал

15.00 Маст. фільм «Самы маленькі вікінг».
16.30 Ю. Шаўчук у фільме «Адліга».
17.30 Маст. фільм «Доктар Буш».
18.45 Мультпланета. «Том і Джэры».
19.15 Маст. фільм «Кацярына маладая». 1-я частка.
20.45 Паліскап.
21.00 Hi-Fi music.
21.30 Маст. фільм «Водны свет».
23.55 Без каментарыя.

ПРАДАЮ МОТАБЛОК МТЗ.

Тэл. (017) 256-06-03.

Нядзеля, 17 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00 «Забораўна». «Ёсць край адзін...» Дак. фільм студыі «Летапіс».
8.40 Творцы. Майстры беларускага мастацтва на Другой дэкадзе ў Маскве (1955 г.).
9.10 «Конан».
9.35 Студыя «Калыханка». «Уся справа ў капелюшы». Забаўляльная-пазнавальная гульня-віктарына.
10.10 «Усё нармальна, мама!» Забаўляльная праграма.
10.40 Тураб'ектыў. Падарожжы, сустрэчы, адпачынак.
11.10 Арсенал. Праграма для вайскоўцаў.
11.40 Вяршыня свету. Тэлегульня.
12.00 Студыя «Акно». «Тэле-шоу». «Белая каралева». «Жылі-былі».
12.55 «Міжнародны кур'ер». Падзеі. Факты. Каментары.
13.25 «Гісторыя кахання». Сям'я Ірыны і Сяргея Брыксаў.
13.45 Вясковы. Святочная праграма.
14.30 «Віншуйце Васі!» Музычная

перадача.
15.20 «Вайна ў паветры». Дак. серыял (ЗША).
15.45 Вяршыня свету. Працяг тэлегульні.
16.05 Элеанора Язерская запрашае...
17.30 Абібок.
18.05 А. Мартынаў і С. Рабава ў маст. фільме «Твая воля, Божа!»
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартыўны тэлекур'ер.
21.10 Навіны-ТБ.
21.25 Ток-шоу «Карамболь». Кінарэжысёр Віктар Тураў.
21.55 Тэлеанонс.
22.00 «Крыштальны бусел».
22.15 «Ад імя ўсіх сваіх». Маст. фільм (Францыя). Частка 2-я.
23.30 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
24.00 «Цёмны пакой». Злачыннасць сярод падлеткаў.

ГРТ

7.00 Чароўныя прыгоды ў фільме «Русалачка».
8.30 Мультфільм нашага дзяцінства. «Маўглі». Фільм 1-ы «Ракша».
9.00 Навіны.
9.15 «Бесталковыя заметкі» Дам. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 «Служу Расіі!» «Ваенны кур'ер».
11.30 Іграй, гармонік любі!
12.00 Правінцыяльныя гісторыі.
12.30 Серыял «Падводная

адзеся каманды Кусто». «Трагедыя неркі».
13.25 Смехаланарама. Вядучы Я. Петрасян.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 Зоркі оперы. Хасэ Карэрас.
15.10 Клуб падарожнікаў.
15.55 Мультфеерверк: «Камп'ютэрныя войны», «Прыгоды Вудзі і яго сяброў».
16.40 «Адзін на адзін».
17.10 «Шчаслівы выпадак».
18.00 Людміла Гурчанка ў музычнай праграме «Што ведае пра каханне каханне...»
19.00 Час.
19.40 КВН-96. Паўфінал.
21.50 Футбольны агляд.
22.20 Навіны.
22.30 Трылер «Мыс страху».

Канал «Расія»

7.50 Лато «Міліён».
8.05 «Мак і Матлі». Серыял.
8.30 Пілігрим.
9.00 Вуснамі дацяці.
9.30 Присяга.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Руская лато.
10.55 Прыз групы «Сава».
11.00 Чалавек на Зямлі.
11.30 Кніжная лаўка.
12.00 Тэлэтэатр. М. Горкі «Каханне на плыту».
12.30 Прасцей простага.
13.00, 23.30 Весткі.
13.20 «Залатая гадзіна». Маст. фільм (ЗША).
14.15 «Нічога, акрамя...»
14.30 У свеце жывёл.
15.00 Караоке па-руску.
15.30 XX стагоддзе ў кадры і па кадрам. «Адзеся Лорэнса Аліфе».
16.10 Футбол без межаў.
16.40 «Ва ўсіх на вуснах». Праграма Наталлі Дар'явай.

17.00 Чароўны свет Дысней. «Крануты». «Аладзін».
17.55 Анішлаг і К'.
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е на заўтра.
20.00 Рэпартажнік аб чым.
20.15 «Серцы чатырох». Маст. фільм.
21.55 «К-2» прадстаўляе: праграма Івана Дыхавічнага «Хітрыкі-22».
22.50 У Коюшы.
23.25 Дзевятыя гульні.
23.45—0.38 Лепшыя гульні НБА.

Санкт-Пецярбург

9.25 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 Увечер'е.
10.35 «Неўтаймаваная Афрыка». Дак. серыял.
11.05 Флоту быць.
11.15 «Старое танга». А. Галеркін і Б. Вяткін.
11.40 Увесь гэты цырк.
12.10 «А кароль жа голы...» Тэлеспектакль па п'есе Я. Шварца.
13.45 «Залатая ліпа». Мультфільм.
14.10 Яшчэ адна Расія.
15.10 «Фантанны дом». Праскоўя Жамчугова.
16.10 Спартыўная праграма.
16.35 Даўняе ТБ. «Залаты ключ». «Каша-малаша». «Кідайжа».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Скарбы Пецярбурга. Эрмітаж. Ліджы Прэмаці — люстэрка эпохі.
19.25 «Блакітнавокі». Маст. фільм (Германія).
20.55 Ва ўсіх на вачах.
21.10 Ноу смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.
22.20 «Паглядзім». Анонс перадач.
22.35—23.41 «Кумпартіта».

Маст. фільм. (Расія—Украіна).

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Свет прыгод і фантастыкі. Маст. фільм «Робін Гуд»: бітва за карону. Фільм 2-гі (Вялікабрытанія).
10.35 Тэлегульня «Зразумей мяне».
11.00 Сёння апоўдні.
12.00 Куміры старога кіно. Тато і Фернандэль у фільме Крысціяна-Жака «Закон ёсць закон» (Францыя—Італія).
13.35 Музычная праграма «НТБ-Плюс».
14.00 Дак. фільм «Дакая прырода» Фільм 1-ы. «Ільвы з Энтані Хопкінсам» (Вялікабрытанія).
15.00 Сёння ўдзень.
16.00 Тэлегульня «Ключы ад форты Байярд». Выпуск 1-ы (Францыя).
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.00 Сёння ўвечары.
18.30 Рускі дэтэктыў. Маст. фільм «Свабодная ад мужчын».
20.00 Вынікі.
21.10 Свет кіно. Крыстофер Уокен і Эліяс Катэас у фільме «Празроштва» (ЗША).
23.00 Лепшыя шоу і вар'етэ свету. «Парадзі Латэн» (Францыя).

8-ы канал

15.00 Маст. фільм (Індыя).
17.00 Навукова-папулярны экран.
17.30 Маст. фільм «Коннікі-прывіды».
19.00 Мультпланета.
19.30 Маст. фільм «Кацярына маладая». 2-я частка.
21.00 Экспертыза.
21.30 Навіны «К-віда».
22.00 Маст. фільм «Французскі пацалунак».
23.55 Без каментарыя.

ШАМПАНСКАЕ АД КІРКОРАВА

Прыехаўшы ў Мінск на юбілейны канцэрт у гонар БДУ, Філіп Кіркораў пажадаў сустрэцца з Міхаілам Фінбергам, каб па-сяброўску абмеркаваць некаторыя творчыя ідэі. У прыватнасці, расійскі спявак мае намер стварыць сумесную праграму з Дзяржаўным канцэртным аркестрам Беларусі. Філіп знайшоў Міхаіла Якаўлевіча ў канцэртнай зале «Мінск», дзе аркестр рыхтаваўся да правядзення гульні «Угадай мелодыю» ў рамках фестывалю «Залаты шлягер». У падарунак беларускаму дырыжору Кіркораў прывёз вялікі букет кветак і бутэльку «Савецкага шампанскага». Пагаварылі пра сёння, потым, даведаўшыся, што ў праграме канцэрта будзе гуляць песня «Эти глаза напротив», спявак вырашыў асабіста выканаць яе без усялякага ганару, і тым самым зрабіць падарунак публіцы, якая сабралася на дэнную гульню.

А потым з'явіўся Валдзіс Пельш. Маскоўскія госці вельмі ўзрадаваліся, убачыўшы адзін аднаго, быццам бы дабіраліся ў Мінск з розных планет. І тут Кірораў успомніў пра шампанскае. Валдзіс імгненна падхапіў яго ідэю адзначыць сустрэчу. Ён падшоў да Фінберга са словамі: «Дзе шампанскае, якое прывёз мне Філіп?» Міхаіл Якаўлевіч не стаў спрачацца з «зоркамі» і расставіў з падарункам. І выпіць з імі адмовіўся. Можна таму, што перад канцэртаў?..

Пастаянна со склада в Минске:

■ БОЧКИ стальные (новые) 200л,

в т. ч. пищевые и оцинкованные

■ КАРБИД КАЛЬЦИЯ

(фракция 25/80)

■ ЭПОКСИДНЫЕ СМОЛЫ

■ ОТВЕРДИТЕЛЬ к эпоксидным смолам

• Сертификаты качества •

• Оптовые скидки • Возможна доставка

Предприятие «ВТ СИСТЕМЫ»

Тел./факс (017) 236-44-46.

СЕЗОННЫЯ НАРЫХТОЎКІ

Капуста на ўсе густы

Надышоў час перапрацоўкі апошніх дароў нашых агародаў — капуста. Існуе шмат спосабаў нарыхтоўкі капусты ў запас, але асноўным з'яўляецца квашанне. Аднак перш чым расказаць пра некаторыя рэцэпты квашання капусты, адкажам на пытанне, якое часта сустракаецца ў вашых пісьмах, паважаныя чытачы: у які дзень ставіць капусту?

Даўно заўважана, што саленні і квашанні, прыгатаваныя ў поўню, нясмачныя і хутка псуецца. Капуста атрымліваецца мяккай і занадта кіслай. Таму з'явілася ў народзе такая прымета: у поўню капусту не ставіць.

А вось буракі, якія павінны ў выніку квашання стаць як мага больш мяккімі, рэкамендуецца квасіць менавіта ў поўню, лепш за ўсё ў апоўноўноўе. Усе іншыя квашанні і саленні неабходна рабіць толькі ў маладзік, на 5-6-ты дзень.

КАПУСТА КВАШАНАЯ КАЧАНАМІ

Качаны ачышчаюць ад зялёных лістоў і складаюць радамі ў бочку. Буйныя качаны разразаюць уздоўж. Радзі пераслоўваюць сечанай або шаткаванай капустай, дабаўляюць соль (170—200 г на 10 кг капусты) і ўшчыльняюць. Пасля гэтага капусту заліваюць 4-працэнтным растворам кухоннай солі (400 г на 10 л вады). Можна таксама заквасіць капусту і без дабаўлення сечанай або шаткаванай. Капусту ўкладваюць радамі, звернуўшыся зялёнымі капустнымі лістамі, палатном або марляй і накрываюць драўляным кружком з цяжарам. Расол павінен пакрываць кружок. У капусту неабходна папярэдне выразаць хрэпкі.

ПА-ЧЭСКУ

Нашаткаваць капусту, перацерці яе з соллю (20 г на 1 кг масы), змяшаць са здробненай

морквай і рэпчатой цыбуляй (адпаведна 20 і 30 г на 1 кг капусты), перасыпаць чорным перцам, лаўровым лістам і ўлажыць у посуд, трамбууючы і прыскакуючы грузам.

Праз тры дні пракалоць капусту чыстай палкай, каб выдаліць газ з непрымным пахам. На наступны дзень адціснуць расол і капусту шчыльна ўлажыць у шклянныя слоікі. Расол давесці да кіпення і заліць ім капусту. Слоікі пастэрылізаваць: літровыя — 10 хвілін, трохлітровыя — 45 хвілін. Захоўваць у халаднаватым месцы.

ПА-БАЛГАРСКУ

У капусту выдаліць хрэпкі. Качаны парэзаць на кавалкі прыблізна па 200—300 г. Дробна парэзаць ачышчаныя часнок і пятрушку, буйнымі кубікамі буракі, пацерці на тарцы хрэн. Усе гэтыя прадукты, скласці ў эмаліраванае вядра і заліць расолам.

Расол рыхтуюць з разліку на 4 л вады па 200 г буйной солі і цукру. Усё пракіпаціць і астудзіць. Затым цёплым расолам заліць капусту, накрыць яе фанерай (талеркай), на якую пакласці цяжар, і пакінуць на двое сутак у кватэры. Затым перанесці ў больш халоднае месца. Праз пяць дзён капуста гатова.

На вядра спатрэбіцца 8 кг капусты, 100 г хрэну, 50 г пятрушкі, 300 г буракоў. Можна для вострыні дадаць 3-4 стручкі чырвонага горкага перцу.

-1296-

ДАПАМОГУЦЬ НІТКІ І ІГОЛКА

«Маланка» не спатрэбіцца

Вы вырашылі пашыць сабе спадніцу? Правільна: з любой блузай, джэмперам, світэрам — новы туалет, і кожны — са сваім характарам і настроем.

Дарэчы, а пра кішэнні вы не забыліся? Яны неабходны любой гаспадыні. Прапануем такі варыянт размяшчэння кішэнняў: кішэнні ў швах спадніцы. Пры такой канструкцыі вам не спатрэбіцца засцежка-«маланка», бо калі сшыюць мешкавіны кішэнняў, то звернуўшыся да дастаткова разрэз, каб свабодна надзеваць і здымаць спадніцу. З аднаго боку пояса прышываецца гузік, з другога абкідаецца прарэшак.

ПРАЦАВАЦЬ ТРЭБА Ў ТАКІМ ПАРАДКУ

● Правыя бакавыя эрэзы спадніцы сшыць ніжэй і вышэй метак уваходу ў кішэнно, левыя — толькі ніжэй уваходу. Сфастрыгаваць уваход, швы адправаваць (мал. 1.).

● Мешкавіны прыфастрыгаваць або прыкалоць да прыпуску уваходу ў кішэнні, склаўшы іх правымі бакамі, і прышыць да верхняга эрэзу спадніцы. На ўваходзе ў правую кішэнню вышэй меткі робім гэта шчыльна да шва (мал. 2.).

● Мешкавіны заправаваць у бок прадняй полкі і сшыць паміж сабой, пакідаючы ў левай кішэнні звернуў месца для засцежкі. Затым мешкавіны, акрамя верхняй часткі левай з іх, прыфастрыгаваць да верхняга эрэзу спадніцы (мал. 3.).

● Прышыць пояс да верхняга эрэзу спадніцы, а прыпуск пад засцежку — да задняй часткі левай мешкавіны (мал. 4.). Унутраную палатку апрацаванага пояса падагнуць і прышыць са споду. Абкідаць прарэшак, прышыць гузік (мал. 5.).

Засцежка гатова.

СЛУШНЫЯ ПАРАДЫ

Калі чысціць, то да бляску

○ Вырабы са скуры можна чысціць, працараючы іх фланелевай анучкай, намочанай ва ўзбітых яечных бялках. Скура пасля такой апрацоўкі набывае свой першапачатковы бляск.

○ Можна аднавіць бляск панашаных паліто і куртак, калі іх пацерці свежай скуркай альпсіна.

○ Вырабы са скуры зноў стануць бліскучымі, калі час ад часу працараць іх гліцэрынай.

○ Абнавіць скуру сумачку можна цёплай мыльнай вадой, у якую дадаўлена крыху нашатырнага спірту. Затым прасушыць і працараць анучкай, намочанай у рыцыне.

-1298-

ХАТНЯЯ МАЙСТЭРНЯ

Стол... каб сядзець

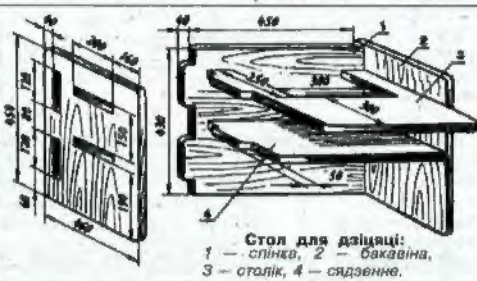

Дзіця падростае хутка: здаецца, толькі ўчора радавала тым, што пачало трымаць галоўку, а сёння ўжо самастойна сядзіць. Праўда, яшчэ не вельмі ўпэўнена — так і глядзі, каб не перакулілася, — таму на звычайнае дзіцячае крэсла саджаць малога яшчэ рана. Ды і цацкі кідае. Прыстасаваць бы які-небудзь столік...

Вы, напэўна, ужо звярнулі ўвагу на наш малюнак. Малы за незвычайным устроўствам, якое адначасова з'яўляецца і сталом, і крэслам.

Для яго вырабу спатрэбіцца фанера таўшчынёй 10—12 мм або драўнянаструктурныя пліты таўшчынёй 20 мм.

Шчыты спілкі, сядзення і століка выпілоўваюцца з выступамі-шыпамі, загатоўкі бакавіны маюць адпаведныя ім шчыліны. Пры правіль-

Стол для дзіцяці:
1 — спілка, 2 — бакавіна,
3 — столік, 4 — сядзенне.

дзеньня і століка, асцярожна сумяшчаючы шыпы з адпаведнымі ім пазамі. Пры неабходнасці можна злёгка пастукаць малатком па дапаможным накладным бруску. Затым накладваць другую бакавіну.

Калі шчыты зроблены з драўнянаструктурных пліт, то іх канты будзь мець вышарбленую паверхню, якую неабходна зараўняць шпаклёўкай — гатовай або прыгатаванай самастойна (у эмульсію ВПА дадаваць дробнае пілавінне або драўняны пыл да смятананадобнай гущыні). Пасля прасушкі ўсю канструкцыю добра пафарбаваць водэмульсійнай фарбай з дабаўленнем яркіх фарбавальных або эмалямі спакойных цёплых адценняў.

Маленькія хітрасці

Старая пальчатка не перашкода ў доме. Яны яшчэ могуць быць карыснымі, калі стануць своеасаблівым «патранташам» для рабочага інструменту. Для гэтага верхнюю палову пальчаткі адрэжце, другую ж, ніжнюю (або споднюю), падагніце і сшыюць у выглядзе пята. Прасуньце ў пятак роўны, а ў адтуліны-пальцы ўстаўце патрэбны вам інструмент (гл. мал.).

-1297-

ПА ВАШАЙ ПРОСЬБЕ

Феномен крэменю

«Раскажыце, калі ласка, пра ўласцівасці крэменю. Чула, што крэміевая вада карысная для чалавека. Ці так гэта?»

З размовы па тэлефоне.

Спецыялісты сцвярджаюць, што гэта адпавядае ісціне. У апошні час надрукаваны шэраг работ аб ролі крэменю ў паляпшэнні экалагічнай абстаноўкі, паніжэнні радыяцыйнага фону, нейтралізацыі адходаў прамысловой і сельскагаспадарчай вытворчасці, павышэнні прадукцыйнасці раслінаводства і жывёлагадоўлі. Няма ла напісана і аб яго гаючых уласцівасцях.

На аснове доследаў і назіранняў спецыялісты — сярод іх асобна стаіць імя мінскага інжынера А. Д. Маларчыкава — зрабілі выснову, што актываваная крэменем вада (АКВ) становіцца бактэрыцыднай і знішчае вірусы грыпу, супакойвае зубны боль, лечыць ангіну, насмарк, дапамагае пры расстройстве жывата, памяншае колькасць цукру ў крыві, паляпшае функцыянаванне ныраў, печані, нармалізуе абмен рэчываў у арганізме. Акрамя таго, як сцвярджае Маларчыкаў, ёсць дастаткова важкія прычыны лічыць крэмень эфектыўным сродкам барацьбы з анкалагічнымі захворваннямі.

Адзначаецца, што АКВ дае добрыя вынікі пры лячэнні трафічных язваў, дысбактэрыёзу, асабліва ў дзіцяц пры штучным выкармліванні і лячэнні антыбіётыкамі, пры дыспепсіі, харчовых атручэннях, язвавай хваробе. Усё гэта знаходзіць навуковае пацвярджэнне.

Устаноўлена, што на 5-6-ты дзень пасля прыёму АКВ павялічваецца колькасць лімфатэяў. А гэта сведчыць аб здольнасці АКВ аднавіць аслаблены імунітэт. Можна рэкамендаваць актываваную крэменем ваду як сродак пасля галення, для папярэджання маршчыны, загойвання ран. Мышцы галавы ўмацоўвае валасяныя сумкі, а таксама садзейнічае адрастанню валасоў.

Па перакананню дасведчаных людзей, АКВ перашкаджае развіццю адэномы і імпатэнцыі ў мужчын, а таксама папярэджае бесплоднасць у жанчын.

Выкарыстоўваецца АКВ і для паласання поласці рота, слізгістай носа, арашэння гартані. Яна паніжае запаленчыя працэсы, умацоўвае тканкі і крывяносныя сасуды.

ЗАПРАШАЕМ НА ДЭГУСТАЦЫЮ

Журавінавы морс

1 шклянка журавін, 0,5 шклянкі цукру, 1 л вады

Журавіны перабраць, вымыць, расцерці і адціснуць сок. Сок пераліць у слоік, накрыць накрыўкай і паставіць у цёмае халаднаватае месца. Жамерыны заліць гарачай вадой, паставіць на агонь і давесці да кіпення. Затым зняць з агню, працадзіць, астудзіць. Атрыманы адвар змяшаць з раней адціснутым сокам, дадаваць цукар і перамяшаць.

ЗАУВАГА. Ягадны морс — гэта напой браджэння, блізка да натуральнага соку і фруктовай вады. Для яго прыгатавання неабходна браць толькі гатаваную ваду, інакш морс пакрыецца пенай. Цукар раствараць у гарачай вадзе, сок дабаўляць да астуджанага морсу, не гатаваць.

-1299-

УСХОДНІ ГАРАСКОП

НА НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ

КАЗЯРОГ атрымае добрыя дзелавыя прапановы і зможа адкрыць новае аддзяленне свайго прадпрыемства ці офіса, у тым ліку і за мяжой. Каманда аднадумцаў, якая дзейнічае разам з вамі, знойдзе магчымасці для паспяховага прадаўжэння бізнесу. Дзяржслужачых чакаюць перамены ў працы, якія павялічаць шанцы на павышэнне.

ВАДАЛЕЙ павінен прыгадаць зробленыя раней прапановы сваім партнёраў па бізнэсу і пачаць рэалізацыю гэтых праектаў. Гэта абячае неаблігаць даходы. Цікава, да чых дзелавых поспехаў будзе такой вялікай, што чакіце запрашэння з-за мяжы, дзе захочуць пераняць ваш вопыт. Аднак не дзіліцеся сваімі новымі планами, бо сурочыце.

РЫБЫ працягваюць пажынаць лаўры ва ўсіх відах дзейнасці. Новая інвестыцыя на доўгі час забяспечыць добрыя дывідэнды. Можна набыць участак зямлі пад новае прадпрыемства. З'явіцца магчымасць для дзелавой паездкі, што асабліва надзвычайна, калі ў вас дома наспелі невялікія праблемы. А менавіта так і здарыцца.

АВЕНЫ крыху астынуць да працы. Аднак перадача сваіх паўнамоцтваў іншым можа прывесці да не ўсім добрых вынікаў. Найбольш важныя справы займайцеся самі. Прадстаўніцам прыгожага полу, якія чакаюць долі ў сямейным бізнэсе ці даходах, прыйдзе крыху расчаравацца і перанесці выкананне задуманага на бліжэйшую будучыню.

ЦЯЛЫЦЫ могуць прыступаць да новага праекта ў бізнэсе. Планеты спрыяюць вайным дзелавым паездкам, зносінам з прэсай, пошуку новай кліентуры, калі займаецца медыцынай ці юрыспрудэнцыяй. Дзяржслужачыя атрымваюць новую пасаду і прасунуцца ў кар'еры. А тыя, хто працуюць у мініфіне ці маюць адносіны да абароны, дасягнуць яшчэ большага.

БЛІЗНЯТЫ павінны ва ўсім прытрымлівацца намечаных планаў і не траціць час марна. Не бярэцца за тое, аб чым не маеце ўяўлення. Давярайце свайму вопыту, які асабліва дапаможа на гэтым тыдні тым, хто займаецца гандлем. Выгаду можна атрымаць ад брокерскіх здзелак і рэалізацыі кароткатэрміновых праектаў.

РАКУ даведзеца прыняць удзел у мностве сустрэч, семінараў і нарад. Ваш кашалёк значна пахудзе з-за вялікіх і незапланаваных расходаў. Паміж мужам і жонкай могуць узнікнуць рознагалосі адносна планавання бюджэту. Дома, магчыма, прыйдзеца даглядаць хворага сваяка.

ІЛЫВЫ дасягнуць поспеху з дапамогай замаху, якое ўсім нам дапаможа. Шмат часу забярэ ў вас пераліск і розная валакіта з паперамі. Даведзеца мець зносіны з прэсай, і гэты працэс пройдзе нармальна. Можна адбыцца падпісанне эксклюзіўнага дзелавога кантракта, а дзяржслужачыя, якія стаяць у чарзе, атрымваюць новую кватэру.

ДЗЕВА пераканаецца, што большасць спадзяванняў на лепшую будучыню блізка да здзяйснення. Даўно заключаная здзелка прынясе добрыя даходы. Працуючы на дзяржаву не варта мяняць працу, лепш будзе правяці стараннасць на ранейшай. Тыя, хто жыў вялікай сям'ёй, пададуць пасліцца асобна. Узнікне пытанне аб новым доме ці кватэры.

ШАЛІ апынуцца на краі бездані, калі работа, якая працягваецца нармальна, пойдзе ў глум. Будзьце гатовы да гэтых непрымных нечаканасцей, якія выклічуць незапланаваныя расходы. Занятым фізічнай працай, на жаль, пагражае траўма на вытворчасці, а ў асабістым жыцці таксама, на жаль, узнікнуць праблемы.

СКАРПІЁН будзе працягваць рухацца ў правільным накірунку, што абячае поспех у бізнэсе і фінансавых справах. Але старайцеся браць на сябе роўна столькі, колькі зможае выканаць. Засяродзіцеся толькі на тых праектах, якія прыносяць хуткую выгаду. Сардэчнае захапленне адцягне вас ад спраў, але яны ад гэтага не пацярпець.

СТРАЛЕЦ атрымае даход ад свайго высокай дзелавой актыўнасці. Працягвайце ў тым жа духу, і вашы дывідэнды будуць павялічвацца, а бізнес — пашырацца. Магчымы паездкі за мяжу, асабістае жыццё прынясе нямаля радасці. Яе ж наканава на адчуць навуэнцам ад паспяхова зданеных экзаменаў.

Леанід КОТАЎ, кар. ІТАР—ТАСС.

г. Дэлі.

ВІНШАВАННІ

Віншую з днём нараджэння дарагою матулю **Праскоўю Андрэўну Пікуза**. Жадаем моцнага здароўя, дабрабыту і ніякай бяды на доўгія гады.

Дочкі, унукі, г. Мазыр.

Вучні 10 класа **Жарабовіцкай школы** віншуюць свайго класнага кіраўніка **Аляксандру Юльянаўну Сакалоўскую** з юбілейным днём нараджэння. Жадаем моцнага здароўя, поспехаў у працы і доўгіх шчаслівых гадоў жыцця.

Вучні 10 класа, **Жарабовічы**.

Віншую з днём нараджэння дарагога сыночка і браціка **Валеру Харэцкага**. Жадаем моцнага здароўя і поспехаў у вучобе.

Тата, мама, **Света, Каця**, г. Мінск.

АНТАЛОГІЯ БЕЛАРУСКАЙ ПЕСНІ

Не паэты прыдумалі каханне. Гэта прырода надзяляе людзей каханнем, напаяе такім шчымя-ліва-актыўным пачуццём, што прымушае іх творча выявіць свае магчымасці, пабуджае ствараць і нараджаць у гармоніі. І яна, прырода, узводзіць маякі — дасылае для грамады творцаў, якія сваёй дзейнасцю арыентуюць яе на шлях хараства.

У красавіку 1991 года Аляксандр Ціхановіч перад замежнымі гастролімі ансамбля «Шчаслівае здарэнне» прапанаваў Леаніду Дранько-Майсюку напісаць тэкст для сумеснай песні.

Паэт не пісаў. Ён занатаваў на паперы пачуцці, якія перапаўнялі яго. На той час ён яшчэ не быў у Парыжы. Але яго вабіў гэты багемны горад — прытулак паэтаў, мастакоў і кампазітараў. У мроях Леанід часта пераносіўся туды, а ў паэтычных радках згадваўся тамнічы для славян горад.

У песні пра каханне «Ружа белая» Парыж паўстае як сапернік, як тэга incognita. Аднак вымалёўваецца і Мінск. Паэт ауснамі лірычнага героя паведамляе, што пачуццёва-страсная плынь, якая вярвала на вуліцах і ў палацах романтичнага горада, цяпер ахінае і беларускую прастору, а сацыяльныя ўзрушэнні ўсё больш саступаюць тут душэўным парыванням. Свет поўніцца любоўю і каханнем. Гэта ўспяўляецца ў песні Аляксандра Ціхановіча і Леаніда Дранько-Майсюка «Ружа белая».

РУЖА БЕЛАЯ

МУЗЫКА Аляксандра ЦІХАНОВІЧА.
СЛОВЫ Леаніда ДРАНЬКО-МАЙСЮКА

Ружа белая ў імгле, —
Ружа на маім сталё,
Вазы тонкі сілуэт,
Каля вазы твой партрэт.
І з партрэта ты глядзіш
На Марсэль і на Парыж,
А на Мінск? А на мяне?
Не і не... Не і не...

Прыпеў: Я дап'ю віно
На пару з ружай,
Сілу дасць яно
Журбу адужаць.
Дап'ю віно
І — усміхнуся
І з ружай белай застануся.

Ваза спіць і ружа спіць,
Ціха свечка дагарыць...
Толькі ты адна не спіш,
Толькі ты адна глядзіш
На нябесныя сады,
На чужыя гарады,
А на сумнага мяне —
Не і не... Не і не...

Прыпеў.
Я прывыкну да ўсяго, —
І да позірку твайго,
Да таго, што ты глядзіш
На Марсэль і на Парыж.
Прыпеў.

36,6°

Унікальны
старадаўні
сардэчны
рэцэпт

Рыхтуюцца асобна два саставы.

Састаў першы:
Мёд натуральны (лепш майскі) — 500 г.

Гарэлка 40-градусная — 500 г.
Абодва кампаненты змяшаць, нагрэць на ўмераным агні і, пастаянна памешваючы, давесці да ўтварэння на паверхні сумесі суцэльнай малочнай плёнкай (плёўкі). Затым зняць з агню. Даць адстоіцца.

Састаў другі:

Адзін літр вады загатаваць, узяць пакрысе наступных зёлак: сардэчніку, сушаніцы балотнай, эдэрбенаў каранёў валяр'яну, спаршу і рамонку.

Усё гэта заварыць і паставіць адстойвацца на паўгадзіны. Можна выкарыстаць для настойвання зёлак тэрмас. Затым адвар працадзіць праз некалькі слабых марлі.

Першы састаў змяшаць з другім. Пасля гэтага паставіць у цёмнае месца адстойвацца тры дні.

Прыём: першы тыдзень — па чайнай лыжцы два разы на дзень (раніцай і ўвечары); другі тыдзень і да канца прыёму — па сталовай лыжцы два разы на дзень.

Можна стварыцца памылковае ўражанне, што лячэнне не дае належнага эфекту, але ён правяцца ў тым, што вы забудзеце пра балі і пра болі ў сэрцы, пазбавіцеся ад атэрасклерозу, стэнакардыі, ішэміі і гіпертаніі.

Галоўнае! Рэгулярна і своєчасова прымаць лякарства да апошняй лыжкі.

Пасля 7—10 дзён перапынку зноў прыгатаваць лякарства і прадоўжыць лячэнне, поўны курс якога — адзін год.

Міхаіл РЭЧКІН.

«АиФ—Здоровье».

СУБОТНІМ ВЕЧЕРАМ

КРЫЖАВАНКА-ПЕРАКЛАД

Перакладзіце гэтыя словы на беларускую мову.

Па гарызантальных: 7. Отзвучивость. 8. Надобность. 11. Препятствие. 12. Подорожник. 14. Ком. 15. Чудеса. 16. Бубенцы. 19. Жадина. 20. Качество. 21. Угар. 23. Мешковина. 24. Отжиг. 26. Аромат. 29. Кожура. 31. Свидетель. 34. Сундук. 35. Облегчение. 36. Кардка. 39. Сомнение. 40. Жадность. 41. Кручина. 42. Ушелье.

Па вертыкальных: 1. Супесь. 2. Камышовка. 3. Побег. 4. Скирда. 5. Упругость. 6. Объятия. 9. Воззвание. 10. Плесень. 13. Вниманье. 17. Тяжеловоз. 18. Светильник. 21. Чан. 22. Кровля. 25. Цыплёнок. 27. Корь. 28. Смещение. 30. Опасение. 31. Топор. 32. Астрал. 33. Младенец. 37. Боловство. 38. Обзорение.

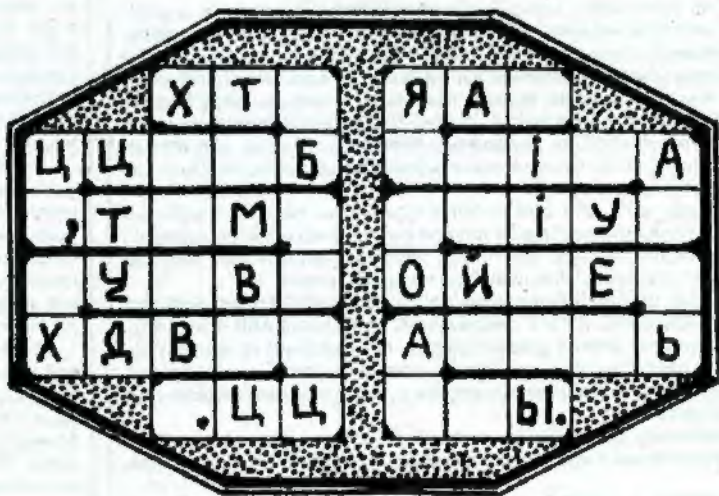
Склаў Фёдар БЯЛЕУ.
г. Жодзіна.

ГАЛАВАЛОМКА

На малюнку — дзве фігуры з клетак. На левай у пустыя клеткі трэба ўпісаць нейкія галосныя літары, на правай — нейкія зычныя. Калі гэта будзе зроблена правільна, то мож-

на прычытаць дзве прымаўкі на адну і тую ж тэму. Якую?

Склаў Уладзімір АБАБУРКА.
Клецкі раён.

ПРАВЕРЦЕ,
КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Крыжаванка (26 кастрычніка).

Па гарызантальных: 3. Кірха. 5. Бурлак. 7. Славянзнаўства. 9. Сапфір. 11. Казак. 13. Піперс. 15. Наказ. 16. Разін. 17. Татры. 19. Усуры. 20. Валакаламск. 22. Слесар. 23. Карнет. 24. Лінацыя. 25. Дрэнаж. 27. Аварка. 29. Наватарства. 30. Аксай. 31. Аўрал. 32. Каран. 34. Дакар. 36. «Раздан». 37. Рацяня. 38. Рабкор. 41. «Новалазараўская». 42. Туман. 43. Траян. **Па вертыкальных:** 1. Траяк. 2. Браўн. 3. «Красін». 4. Анатэз. 5. Бондар. 6. Катлін. 7. Супергетэрадзін. 8. Александровская. 9. Севан. 10. Радар. 11. Каталізатар. 12. «Камарынская». 13. Пінск. 14. Спрыт. 18. «Балебас». 20. Валан. 21. Канва. 25. Докер. 26. Жакан. 27. Авуар. 28. Анагр. 32. Карвет. 33. Нарзан. 34. Декрет. 85. Райкін. 39. Клема. 40. Аўтар.

Крыптаграма (26 кастрычніка). Ключавыя словы ў ёй: Дружы, Авен, Сочы, сем. Прымаўка чытаецца так: «Не сорамна не ведаць, сорамна не вучыцца».

ВІНШУЕМ

Мілая мамачка Галіна Аляксандраўна Стагановіч! З днём нараджэння цябе! Паспехаў, усемянак, вечнай маладосці. Будзь шчаслівай і вясёлай.

Твае родныя, г. Навагрудка.

Любую матулю, Марыю Іналітаўну Федаровіч, віншую з днём нараджэння. Жадаем здароўя, радасці, шчасця і дабрабыту. Мы ўдзячныя табе за клопаты і ласку.

Сыны, нявесткі, унукі і праўнукі, г. Мінск.

Сардэчна віншую з днём нараджэння Ганну Фёдараву Кенц з г. Мінска. Будзь заўсёды здаровай, вясёлай, маладой і шчаслівай.

Брат і ўся радня Чубрык, г. Мазы.

Віншую Сашу Краўчанку з юбілеем. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, удачы, добрых сяброў. Прымаць усё, што нельга змяніць; мужнасці змяніць, што змяніць можна; мудрасці адрозніць адно ад другога.

Башкі, сёстры, пляменнікі, в. Карма Добрушскага раёна.

Слава ЗАЙЦАЎ:

«У любым адзенні
вы павінны адчуваць
сябе абароненымі»

5 лістапада ў памяшканні тэатра оперы і балета Беларусі адбыўся паказ новай калекцыі славацкага расійскага куцюр'е Славы Зайцава «Спакуса». Трэба сказаць, што трапіць на праграму змог далёка не кожны: кошт асобных білетаў перавышаў 700 тысяч рублёў. І ўсё ж ахвотнікаў паглядзець, чым дыхае «высокі свет», знайшлося дастаткова.

Доўгі час лічылася, што ў нас моды няма. І толькі пасля таго, як знікла «железная зашпона», аказалася, што ёсць чым здзівіць Захад. Сёння імёны Зайцава, Юдашкіна, Зянаілава вядомыя на ўсіх кантынентах. Сёння менавіта яны дыктуюць у сваёй краіне «адна магчымы стыль». Пры поўнай свабодзе выбару.

Пасля паказу калекцыі мы змаглі пагутарыць са Слава Зайцавым.

— **З чым вы прыехалі сёння ў нашу сталіцу?**

— Я прывёз паказаць вам сваю новую калекцыю, у якой сабраў усё — усе «хіты» моды з 1928-га па 1949 год. Тут я стварыў атмасферу стомленай, але вытанчанай жанчыны, якая чакае разумення, прызнання, цяпла, пяшчоты, кахання. Чаму я выбраў менавіта гэты адрэзак часу? Гэта звязана з успамінамі пра маю маму.

— **Скажыце, на ваш погляд, мода ў Парыжы моцна адрозніваецца ад моды ў Расіі?**

— Я лічу, што тут некарэктна параўноўваць. Там працуюць іншыя. У мяне — свая пазіцыя, у модзе я прапрацаваў 40 гадоў. Адно, што я магу сказаць: у Маскве няма «высокай моды». Тут проста яшчэ не створаны ўмовы для гэтага. Для высокай моды патрабны вялікія грошы. Але гэта — справа часу.

— **Пра Мінск прамаўчым. Скажыце, а хто з вядомых людзей у вас апрапаецца?**

— Шмат людзей да нас прыходзяць: ад «Зорак» кіно да міністраў. Асабліва цёплыя адносіны ў мяне са спеваком Юліянам — у яго такія романтичныя песні. Я заўсёды прадастаўляю яму добры выбар.

— **А як вы глядзіце на хвалю «чырвоных пінжакоў», «зялёных пінжакоў»?**

— Гэтая хваля даўно прайшла.

— **Што б вы маглі параіць нашым жанчынам?**

— Перш за ўсё, я хацеў бы сказаць ім, што прыйдуць лепшыя часы. А пакуль... Нават калі няма грошай, чалавек знаходзіць магчымасць апрапацца як след. Можна хадзіць у звычайнай маечцы, сарочцы, але чыстай і адпрасаванай. Абавязкова — прычоска, а вось макіяж не павінен раздражняць, ён проста павінен далаўняць вашу прыгажосць. Я думаю, усе жанчыны па прыродзе сваёй маюць густ. Проста ў многіх з іх няма стымулу. Для жанчын вельмі важны стымул, каб было дзея ка апрапацца.

— **А якая зараз тэндэнцыя мужчынскай моды?**

— У Еўропе тут зараз існуе нейкая раздвоенасць. Адно мадэльеры аддаюць перавагу змякчэнню стылю, можна сказаць, жаночасці ў адзенні. Я лічу, што гэта ненармальна мода. Становіцца вельмі сумна. Мужчына, якім бы ён ні быў, кім бы ён ні быў, павінен заставацца мужыком, паколькі прырода адарыла проста фантастычным багаццем. Таму і вопратка павіна падкрэсліваць яго духоўную і фізічную моц, прыгажосць.

— **А які ў такім разе ваш асабісты стыль?**

— Перш за ўсё, я лічу сябе добрым мастаком. Што датычыць стылю... Вядома, у мяне з гадамі выпрацаваўся свой прынцып у адзенні. Я аддаю перавагу класічнаму англійскаму стылю, у ім я адчуваю сябе абароненым.

Вольга РАМАНЮК.

Удзячнасць за ўдзел у арганізацыі паказу калекцыі Славы Зайцава «Спакуса».

Пейджинговую связь
редакции обеспечивает
компания

МОБИКОМ
пейджинг-система

тел. 78-08-98

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЭЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 68-29-19; намеснік галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканамікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, існамаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнародных адносін — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальніцкай на праблемах навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідцыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Брэсце — 33-640, Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэры — 32-22-03; даведкі на рэкламе і аб'явах — 32-31-98. **ФАКС:** 32-04-52, 68-28-77.

Аўтары апублікаваных
матэрыялаў нясуць адказ-
насць за падбор і даклад-
насць фактаў. Іх мерка-
ванні не заўсёды супада-
юць з меркаванням рэ-
дакцыі.

Адказнасць за змест
рэкламы нясуць рэклама-
даўцы.

Рэдакцыя пакідае за
сёбой права не ўступаць у
перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва

«Беларускі Дом друку».

Мінск, праспект

Ф. Скарыны, 79.

Тыраж 94665. Нідзеі 63859.

Зак. № 7102.

Выходзіць 250 разоў на год.

Нумар падпісаны ў 20.15.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12